

Informator o badaniach i opracowaniach dotyczących obszarów transgranicznych

Guide
to surveys and studies on cross-border areas

Інформатор
про статистичні спостереження
та видання, присвячені транскордонним територіям

Informator o badaniach i opracowaniach dotyczących obszarów transgranicznych

Guide
to surveys and studies on cross-border areas

Інформатор
про статистичні спостереження
та видання, присвячені транскордонним територіям

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Urząd Statystyczny w Rzeszowie Statistical Office in Rzeszów

Warszawa, Rzeszów 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Опрацювання

Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Białymstoku, Gdańsku, Katowicach, Lublinie, Olsztynie, Opolu, Wrocławiu i Zielonej Górze

Statistical Office in Rzeszów in cooperation with Statistical Offices in Białystok, Gdańsk, Katowice, Lublin, Olsztyn, Opole, Wrocław and Zielona Góra

Управління статистики в Жешуві спільно з управліннями статистики в Білостоці, Гданську, Катовіцах, Любліні, Ольштині, Ополе, Вроцлаві та Зелені Гурі

pod kierunkiem

supervised by

під керівництвом

Marek Cierpień-Wolan

Zespół autorski

Editorial team

Редакційна колегія

Wiesława Magryś, Aleksandra Molenda, Maciej Zielański

Tłumaczenie

Translation

Переклад

Mirosław Koszela, Oksana Lipitak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Верстка та дизайн

Mirosław Koszela, Maciej Zielański

ISBN 978-83-66466-10-4

Publikacja dostępna na stronie

Publication available on website

Публікація доступна на веб-сайті

<https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/inne-opracowania/inne-opracowania-zbiorcze>

Spis treści

Wstęp	4
Badania obszarów transgranicznych	7
Monitoring obszarów transgranicznych	12
Analizy i opracowania zbiorcze, opracowania sygnałne	15
Dostępność informacji dotyczących obszarów przygranicznych	26

Contents

Introduction	29
Surveys of cross-border areas	32
Monitoring of cross-border areas	37
Analyses and comprehensive studies, news releases	40
Availability of information on border areas	51

Зміст

Вступ	54
Спостереження транскордонних територій	57
Моніторинг транскордонних територій	62
Аналізи, зведені видання та сигнальна інформація	65
Наявність інформації про прикордонні райони	76

Wstęp

W związku z dynamicznie rozwijającą się współpracą transgraniczną i międzyregionalną ciągle wzrasta zapotrzebowanie na informacje o obszarach transgranicznych. Statystyka publiczna wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom tworząc infrastrukturę informacyjną i spójny system badań dla tych obszarów. Badanie procesów zachodzących w regionach przygranicznych obejmuje różne aspekty zjawisk społeczno-gospodarczych i ma charakter wielowymiarowy oraz ponadnarodowy. Dla realizacji podejmowanych działań rozwijana i zacieśniana jest współpraca międzynarodowa. Pomędzy statystyką polską a statystykami innych krajów, w szczególności sąsiadujących z Polską, zostały podpisane porozumienia o współpracy i listy intencyjne.

W celu prowadzenia badań zjawisk i procesów społeczno-gospodarczych zachodzących w regionach przygranicznych, w 2008 roku Prezes Głównego Urzędu Statystycznego powołał, w ramach struktury organizacyjnej Urzędu Statystycznego w Rzeszowie, Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej, który pełni również rolę koordynatora dla urzędów statystycznych w zakresie prac badawczych dotyczących obszarów transgranicznych. W tej części opracowania przedstawiamy w skrócie ewolucję badań obszarów transgranicznych w aspekcie zmieniających się warunków otoczenia i potrzeb w tym zakresie.

W wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej 1 maja 2004 r. wschodnia granica RP stała się równocześnie zewnętrzną granicą Unii. 21 grudnia 2007 r. Polska wstąpiła do strefy Schengen, co z jednej strony umożliwiło obywatelom polskim swobodne podróżowanie po obszarze Schengen, z drugiej natomiast, zobligowało Polskę do uszczelnienia wschodniej granicy.

Dla ułatwienia ruchu w strefie przygranicznej, 28 marca 2008 r. została podpisana Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego. Umowa weszła w życie 1 lipca 2009 r. Z kolei 14 grudnia 2011 r. podpisano umowę o małym ruchu granicznym z Rosją, która weszła w życie 27 lipca 2012 r. (od 4 lipca 2016 r. umowa pozostaje zawieszona). Zostały podjęte również działania mające na celu ułatwienie przekraczania granicy z Białorusią. W 2010 r. została podpisana Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o zasadach małego ruchu granicznego. Umowa wymaga ratyfikacji przez stronę białoruską.

W kontekście nowych uwarunkowań zaistniała konieczność opracowania metod pozwalających na pozyskanie danych z zakresu ruchu granicznego na wszystkich rodzajach granic Polski oraz poszukiwania dodatkowych źródeł informacji o podróżach Polaków i cudzoziemców, innych niż wykorzystywane dotychczas.

Polska statystyka publiczna, wychodząc naprzeciw stawianym wyzwaniom, wznowiła w 2008 r. badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym, prowadzone przez GUS w latach 1994–2002. Dostosowano je do nowych warunków i potrzeb, dokonano weryfikacji i modyfikacji dotychczasowej metodologii. Początkowo badanie prowadzone było na granicy polsko-ukraińskiej, a w latach 2010–2013 objęło całą zewnętrzną lądową granicę Unii Europejskiej na terenie Polski. Realizowane było we współpracy m.in. ze Strażą Graniczną i Służbą Celną, przy wsparciu władz regionalnych. Komisja Metodologiczna GUS zaakceptowała metodologię badania, a Rada Statystyki zarekomendowała je do Programu Badań Statystycznych Statystyki Publicznej. Badanie zostało uznane jako jeden z priorytetów przez Komisję ds. Współpracy Przygranicznej działającą w ramach Polsko-Ukraińskiej Międzyrządowej Rady Koordynacyjnej ds. Współpracy Międzyregionalnej na posiedzeniu w Łucku w grudniu 2008 r.

Równocześnie trwały prace związane z potrzebą zapewnienia pełnej informacji o ruchu granicznym po wejściu Polski do strefy Schengen. W tym celu powołano międzyresortowy zespół do spraw szacowania ruchu granicznego, w skład którego weszli przedstawiciele instytucji centralnych – Głównego Urzędu Statystycznego, Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Sportu i Turystyki, Instytutu Turystyki, Komendy Głównej Straży Granicznej, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Polskiej Organizacji Turystycznej.

Podjęto decyzję o opracowaniu i przetestowaniu metodologii szacowania wielkości ruchu granicznego na wewnętrznej granicy Unii Europejskiej i Polski, na podstawie dostępnych źródeł informacji. W 2010 r. przeprowadzono badanie pilotażowe na 10 drogowych przejściach wewnętrznej granicy UE w Polsce.

Kolejnym etapem prac badawczych prowadzonych przez GUS, Ministerstwo Sportu i Turystyki, Narodowy Bank Polski oraz Instytut Turystyki było podjęcie w 2013 r. badań pilotażowych na wewnętrznej i zewnętrznej granicy UE na terenie Polski oraz w gospodarstwach domowych. Wypracowany został zharmonizowany metodologicznie system badań w zakresie krajowych i zagranicznych podróży Polaków oraz cudzoziemców przyjeżdżających do Polski. Jego celem jest dostarczanie wyczerpujących, porównywalnych informacji na potrzeby Głównego Urzędu Statystycznego, Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Narodowego Banku Polskiego.

Począwszy od 2014 r. tzw. „zintegrowane” badania z zakresu podróży – „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” zostały włączone na stałe do programu badań statystycznych statystyki publicznej. Nowe „zintegrowane” badania dotyczące podróży zastąpiły 4 badania prowadzone w tym zakresie przez różne instytucje (Turystyka zagraniczna, Aktywność turystyczna

Polaków, Turystyka i wypoczynek w gospodarstwach domowych, Badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski).

Badania z zakresu podróży, w nowej formule, są realizowane przez Główny Urząd Statystyczny i Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Nadzór merytoryczny nad przebiegiem badań sprawuje Główny Urząd Statystyczny we współpracy z Urzędem Statystycznym w Rzeszowie. W realizacji badań uczestniczą wszystkie urzędy statystyczne.

Wypracowanie nowej formuły badań wymagało zaangażowania i kilkuletniej współpracy wielu zespołów specjalistów. W tej części opracowania przedstawiono jedynie wybrane etapy prowadzonych prac badawczych, celem wprowadzenia Czytelnika do tematyki badań z zakresu podróży.

Rezultatem prac badawczych prowadzonych, zarówno przez statystykę publiczną w Polsce, jak i we współpracy z urzędami statystycznymi, głównie z państw sąsiadujących oraz z euroregionami i innymi gestorami informacji, są udostępniane dane statystyczne i publikacje, które zawierają charakterystyki obszarów przygranicznych. W ostatnich latach ukazało się wiele opracowań i analiz dotyczących tej tematyki. Większość z nich zawiera tłumaczenie na język angielski i/lub język kraju sąsiadującego (czeski, niemiecki, rosyjski, ukraiński).

Niniejsze opracowanie jest trzecią edycją „Informatora o badaniach i opracowaniach dotyczących obszarów transgranicznych” (pierwsze ukazało się 2016 r.). Prezentuje publikacje wydane w 2018 i 2019 roku. Aktualne wydanie poprzedzone było publikacją folderową pod tytułem „Monitoring zjawisk społeczno-gospodarczych na obszarach przygranicznych. Zewnętrzna granica Unii Europejskiej na terenie Polski”, udostępnioną w latach: 2010, 2012 i 2014.

Badania obszarów transgranicznych

Podstawowe informacje metodologiczne

Metodologia badań została przygotowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki.

Celem badania podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej jest oszacowanie, w ujęciu kwartalnym, liczby podróży nierezydentów do Polski, a także wartości wydatków poniesionych w związku z podróżą do Polski, charakterystyka pobytu przyjeżdżających z zagranicy, uzyskanie informacji o przekraczających granicę w ramach małego ruchu granicznego, jak też oszacowanie ruchu granicznego na granicy Polski z innymi krajami Unii Europejskiej.

Badani są cudzoziemcy (nierezydenci) opuszczający Polskę oraz ruch osób i pojazdów na granicy Polski z innymi krajami UE. Przedmiotem badania są głównie:

- liczba i struktura przekroczeń granicy Polski z krajami UE przez pojazdy i osoby;
- charakterystyka pobytu nierezydentów według: głównego celu przyjazdu do Polski, długości pobytu, formy organizacyjnej wyjazdu, rodzaju bazy noclegowej wykorzystywanej w Polsce i środka transportu wykorzystywanego podczas pobytu w Polsce;
- charakterystyka przyjeżdżających do Polski nierezydentów według kraju stałego zamieszkania, płci i wieku;
- wydatki poniesione przez nierezydentów w Polsce według rodzaju wydatków (zakwaterowanie, wyżywienie, zakupy itd.), celu podróży i kraju stałego zamieszkania;
- odległość od granicy miejsca zamieszkania i miejsca dokonania zakupów oraz częstotliwość przekraczania granicy, charakterystyka przekraczających granicę w ramach małego ruchu granicznego.

Badanie prowadzone jest w otoczeniu wybranych przejść granicznych, w portach lotniczych i morskich, w wylosowane dni tygodnia. Kwestionariusze wywiadu dla cudzoziemców przygotowane są w 19 wersjach językowych.

Celem badania uczestnictwa mieszkańców Polski w podróżach jest określenie skali uczestnictwa rezydentów w podróżach, charakterystyka wyjazdów krajowych z jednym i więcej noclegiem oraz wyjazdów zagranicznych z uwzględnieniem wydatków związanych z wyjazdami. Badanie prowadzone jest w gospodarstwach domowych.

Zakres przedmiotowy badania obejmuje głównie:

- charakterystyki wyjeżdżających mieszkańców Polski (rezydentów) według cech społeczno-demograficznych;
- liczbę i strukturę podróży krajowych oraz zagranicznych;
- kierunki wyjazdów mieszkańców Polski według odwiedzanych i krajów, cel i długość podróży, rodzaj wykorzystywanej bazy noclegowej, główny środek transportu, korzystanie z usług organizatora;
- wydatki poniesione w związku z podróżą według odwiedzanych krajów, celu podróży, formy organizacyjnej wyjazdu, długości pobytu, rodzajów wydatków (zakwaterowanie, żywienia, zakupy itd.); wydatki poniesione w Polsce przed wyjazdem zagranicznym.

Badania podróży dostarczają jednorodnych pod względem metodologicznym informacji zarówno na potrzeby statystyki obszarów transgranicznych, jak również w dziedzinie statystyki turystyki, rachunków narodowych i bilansu płatniczego. Pozyskane w badaniach informacje służą także administracji rządowej na szczeblu centralnym i regionalnym oraz organom samorządowym w regionach przygranicznych do formułowania założeń strategii rozwoju.

Publikacje z wynikami badań

Na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” opracowywane są raporty w formie kwartalnych informacji sygnałnych oraz publikacje roczne.

Prezentowane opracowania zawierają wyniki badania osób przekraczających granicę zewnętrzną i wewnętrzną Unii Europejskiej na terenie naszego kraju. Zawierają informacje dotyczące ruchu granicznego na poszczególnych odcinkach granicy Polski, a także wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców i mieszkańców Polski za granicą.

W okresie od III kwartału 2008 r. do IV kwartału 2013 r. włącznie Główny Urząd Statystyczny prowadził badanie obrotu towarów i usług w ruchu granicznym, najpierw na granicy polsko-ukraińskiej, a od 2010 r. także na granicy z Białorusią i Rosją. Po każdym kwartale tych badań opracowywane były informacje wstępne (sygnałne) oraz publikacje roczne.

Od 2014 roku informacje sygnałne z badań w zakresie podróży, zawierające wyniki wstępne, opracowywane są po każdym kwartale.
(wyd. US Rzeszów)

- **Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I, II, III, IV kwartale 2018 roku**
- **Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w I, II, III kwartale 2019 roku**

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2018 r.

Border traffic and expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad in 2018

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2018 r.

(wyd. US Rzeszów)

Publikacja opracowywana jest corocznie, począwszy od wyników badań za 2014 r. Zawiera roczne dane z prowadzonych badań. Informacje zawarte w publikacji dotyczą charakterystyki zjawisk zachodzących na obszarach transgranicznych, w szczególności wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) i mieszkańców Polski (rezydentów) za granicą, a także ruchu granicznego, z uwzględnieniem m.in. celu podróży czy częstotliwości przekraczania granicy. W oparciu o wyniki badań przedstawiono również delimitację obszarów oddziaływania granicy. Począwszy od 2018 r. opracowywana jest w nowej formule, w serii "Analizy statystyczne".

Ruch graniczny oraz przepływ towarów i usług na granicy polsko-białoruskiej w 2018 r.

(wyd. US Białystok)

Informacja sygnałna wydawana jest corocznie, począwszy od danych za 2014 r.

W opracowaniu zamieszczono informacje dotyczące osobowego ruchu granicznego na granicy polsko-białoruskiej, częstotliwości przekroczeń granicy, celu pobytu za granicą, odległości miejsca zamieszkania i dokonania zakupów od granicy. Zostały również zaprezentowane dane na temat wartości i struktury wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą.

Polska i kraje sąsiadujące

Monitoring obszarów transgranicznych

Obszar przygraniczny – (według Słownika pojęć geografii społeczno-ekonomicznej¹) to terytorium przylegające od strony jednego z państw do granicy. Zazwyczaj jest to strefa złożona z jednostek podziału administracyjnego (gminy miejskie, gminy wiejskie), usytuowanych wzdłuż granicy państwowej (strefa przygraniczna).

Obszar transgraniczny – (według Słownika pojęć geografii społeczno-ekonomicznej²) to terytorium położone po obydwu stronach linii granicznej. Szerokość obszaru transgranicznego zależy od przyjętej umowy. Mogą to być jedynie gminy wiejskie lub miejskie, bezpośrednio stykające się z granicą województwa, państwa itp., czy też pas terenu o określonej szerokości (np. 25-50 km).

Strefa przygraniczna – (według Rozporządzenia (WE) nr 1931/2006³, definicja określona w związku z ustanowieniem przepisów dotyczących małego ruchu granicznego) oznacza strefę, która nie sięga dalej niż 30 kilometrów od granicy. Jednostki podziału administracyjnego, które mają być uznane za strefę przygraniczną, są określane przez zainteresowane państwa w umowach dwustronnych. Jeżeli część którejkolwiek takiej jednostki jest położona między 30 a 50 kilometrem od linii granicy, uznaje się ją mimo to za część strefy przygranicznej. Strefa przygraniczna obejmuje także obszary wymienione w załączniku do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011⁴ (Obwód Kaliningradzki, powiaty województwa pomorskiego w Polsce: pucki, miasto Gdynia, miasto Sopot, miasto Gdańsk, gdański, nowodworski, malborski, Powiaty województwa warmińsko-mazurskiego w Polsce: miasto Elbląg, elbląski, braniewski, lidzbarski, bartoszycki, miasto Olsztyn, olsztyński, kętrzyński, mrągowski, węgorzewski, giżycki, gołdapski, olecki.)

Statystyka publiczna od wielu lat prowadzi monitoring zjawisk społeczno-gospodarczych występujących na obszarach transgranicznych Polski z krajami sąsiadującymi (początkowo przy zewnętrznej granicy UE). Opracowania z tego zakresu są zamieszczone na stronie internetowej GUS.

1 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292148_sloownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_przygraniczny.html

2 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292150_sloownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_transgraniczny.html

3 Rozporządzenie (WE) nr 1931/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. ustanawiające przepisy dotyczące małego ruchu granicznego na zewnętrznych granicach lądowych państw członkowskich i zmieniające postanowienia Konwencji z Schengen.

4 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1342/2011 z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 1931/2006 w odniesieniu do włączenia obwodu kaliningradzkiego i niektórych powiatów polskich do obszaru uznawanego za strefę przygraniczną.

Monitoring obszarów transgranicznych w zakresie ruchu granicznego (w tym małego ruchu granicznego) oraz wydatków poniesionych za granicą przez osoby przekraczające granicę prowadzony jest poprzez wydawane informacje sygnałne w cyklach kwartalnych oraz publikacje roczne pod tytułem Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą. Zostały one zaprezentowane w rozdziale Badania obszarów transgranicznych. Na potrzeby analityczne badań z zakresu podróży zarówno cudzoziemców w Polsce jak i Polaków za granicą (Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej oraz: Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach) odległości od granicy lądowej, zostały pogrupowane w przedziały: 0-50 km, 51-100, powyżej 100 km od granicy. Dodatkowo w przedziale 0-50 km zostały wyodrębnione dwa dodatkowe: 0-30 km i 31-50 km. Doświadczenia pokazują, że delimitacja intensywności oddziaływania granicy jest zagadnieniem dynamicznym związanym w głównej mierze z ruchem granicznym, na rozmiary którego z kolei wpływ mają zmiany przepisów mających charakter ograniczeń bądź ułatwień wprowadzonych przez Polskę lub kraj sąsiedni, a także zróżnicowanie poziomu cen towarów i usług w krajach ze sobą graniczących.

Badanie i monitoring procesów zachodzących na obszarach transgranicznych ma przede wszystkim charakter ponadnarodowy i wielowymiarowy. Obejmuje różne aspekty zjawisk społeczno-gospodarczych. Statystyka publiczna, w szczególności urzędy regionalne, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu informacyjnemu przygotowują opracowania statystyczne poświęcone tematyce transgranicznej oraz euroregionalnej. Charakter obszarów transgranicznych, czy też euroregionów jest mocno zróżnicowany. Zróżnicowanie to występuje, tak ze względu na wielkość obszaru (czasem ograniczającego się do terenów przygranicznych dwóch państw, a niekiedy obejmującego regiony 4-5 państw), jak też ze względu na charakter tych obszarów (euroregion tworzą tylko regiony państw należących do UE, bądź też uczestniczą w nich także regiony państw, które nie należą do UE). Występuje również zróżnicowanie ze względu na środowisko, poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, czy uwarunkowania polityczne i kulturowe. W niektórych przypadkach regiony transgraniczne i euroregiony to praktycznie te same obszary. Monitorowanie wpływu zjawisk na gospodarkę i rozwój obszarów przygranicznych po obu stronach granicy (oraz w regionach różnych krajów) przysparza niejednokrotnie obiektywnych trudności. Trudności te dotyczą w szczególności niskiego stopnia porównywalności danych statystycznych, wynikającego z różnic metodologicznych prowadzonych badań (zwłaszcza odnoszących się do zagadnień gospodarczych), czy braku informacji na danym poziomie agregacji. Szczególnie utrudnienia w tym zakresie występują na wschodnim pograniczu Polski, z uwagi na sąsiedztwo z krajami nienależącymi do Unii Europejskiej. Przygotowanie opracowań statystycznych dotyczących obszarów transgranicznych wymaga współpracy pomiędzy stroną polską i odpowiednimi partnerami zagranicznymi.

Strefa przygraniczna zdelimitowana na potrzeby charakterystyki obszarów przygranicznych na terenie Polski (począwszy od 2016 roku) obejmuje miasta na prawach powiatu i powiaty, których siedziba władz zlokalizowana jest w odległości do 50 km od granicy Polski z krajami sąsiadującymi lub od linii brzegowej Morza Bałtyckiego.

Strefa przygraniczna w krajach sąsiadujących z Polską została zdelimitowana w podobny sposób (jak strefa przygraniczna na terenie Polski), z uwzględnieniem jednostek administracyjnych odpowiadających (w przybliżeniu) powiatom.

Należy mieć na uwadze, że każdorazowe podjęcie charakterystyki terenu transgranicznego wymaga indywidualnego podejścia, w zależności od rozpatrywanego obszaru tematycznego.

Analizy i opracowania zbiorcze, opracowania sygnałne

Urząd Statystyczny w Białymstoku

Białystok i Grodno w 2017 r.

W publikacji zaprezentowano i porównano sytuację demograficzną oraz warunki życia mieszkańców stolic sąsiadujących ze sobą regionów przygranicznych, przedstawiono także rolę, jaką obydwie miasta odgrywają w swoich regionach. Oprócz danych statystycznych zostały w niej zamieszczone krótkie charakterystyki Grodna i Białegostoku zawierające między innymi przegląd najważniejszych wydarzeń w dziejach tych miast.

Folder powstał w wyniku współpracy Urzędu Statystycznego w Białymstoku z Głównym Urzędem Statystycznym Obwodu Grodzieńskiego.

Obwód grodzieński i województwo podlaskie w 2016 r.

W opracowaniu zaprezentowano podstawowe informacje dotyczące warunków naturalnych, stanu i ochrony środowiska, ludności, warunków życia oraz gospodarki sąsiadujących ze sobą regionów przygranicznych. Folder powstał w wyniku współpracy Urzędu Statystycznego w Białymstoku z Głównym Urzędem Statystycznym Obwodu Grodzieńskiego.

Urząd Statystyczny w Gdańsku

Gdańsk, Olsztyn, Kaliningrad i Sankt Petersburg w liczbach w 2017 r.

Opracowanie zawiera podstawowe dane i wskaźniki obrazujące sytuację społeczno-gospodarczą Gdańska, Olsztyna, Kaliningradu i Sankt Petersburga. Informacje za 2017 r. przedstawiono w porównaniu z 2010 lub 2015 r.

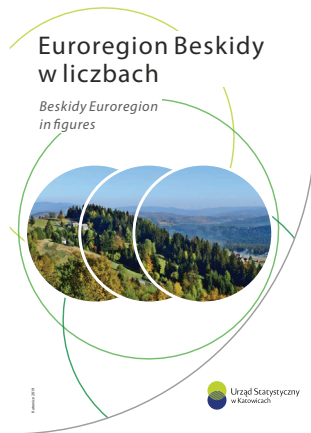
Folder, wydany w 2019 r., został przygotowany w ramach współpracy Urzędu Statystycznego w Gdańsku z Urzędem Federalnej Służby Statystyki Państwowej Sankt Petersburga i Obwodu Leningradzkiego, Terytorialnym Organem Federalnej Służby Statystyki Państwowej Obwodu Kaliningradzkiego oraz z Urzędem Statystycznym w Olsztynie.

Sytuacja demograficzna w Gdańsku, Sankt Petersburgu i Kaliningradzie

Publikacja przedstawia sytuację demograficzną w Gdańsku, Sankt Petersburgu i Kaliningradzie w latach 2010-2016. Zostały w niej zaprezentowane informacje o stanie i strukturze ludności, ruchu naturalnym i prognozie demograficznej dla wspomnianych miast. Opracowanie zostało przygotowane w ramach współpracy Urzędu Statystycznego w Gdańsku i Organów Federalnej Służby Statystyki Państwowej w Rosji.

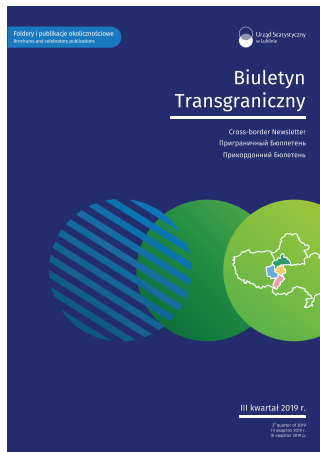
Urząd Statystyczny w Katowicach

Euroregion Beskidy w liczbach

Opracowanie prezentuje zestaw danych statystycznych charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą gmin i powiatów województw śląskiego oraz małopolskiego będących członkami Euroregionu Beskidy. W formie tabelarycznej przedstawiono podstawowe informacje demograficzne, o rynku pracy, statystyce społecznej, finansach gmin oraz podmiotach gospodarczych. Szeroka retrospekcja czasowa 2000-2017 umożliwia dokonywanie porównań i analiz statystycznych.

Urząd Statystyczny w Lublinie

Biuletyn transgraniczny

Publikacja ukazująca się z częstotliwością kwartalną od 2018 r. Umożliwia czytelnikowi bieżącą obserwację najważniejszych procesów i zmian społeczno-ekonomicznych, zachodzących na terytorium pogranicza polsko-białorusko-ukraińskiego, prezentując dane z zakresu demografii, rynku pracy, cen detalicznych, rolnictwa, przemysłu i budownictwa, podmiotów gospodarczych oraz ruchu granicznego. Opracowanie zostało przygotowywane we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Brześciu (Białoruś) oraz Lwowie i Łucku (Ukraina).

Urząd Statystyczny w Olsztynie

Obwód kaliningradzki i województwo warmińsko-mazurskie w liczbach 2019

Folder opracowywany jest corocznie, począwszy od 2010 r. Zawiera charakterystykę zjawisk społecznych i gospodarczych zachodzących w graniczących ze sobą obwodzie kaliningradzkim i województwie warmińsko-mazurskim. Autorami opracowania są Urząd Statystyczny w Olsztynie i Terytorialny Organ Federalnej Służby Statystyki Państwowej Obwodu Kaliningradzkiego.

Urząd Statystyczny w Opolu

Analiza sytuacji społecznej i gospodarczej obszaru Euroregionu Pradziad

Publikacja stanowi podsumowanie 20-letniej działalności Euroregionu Pradziad jako organizacji działającej na rzecz rozwoju pogranicza. Opracowanie zawiera zestaw informacji charakteryzujących sytuację społeczną i gospodarczą w Euroregionie Pradziad w latach 1998-2017 w trzech modułach: moduł euroregionalny (z wyodrębnieniem informacji dla strony polskiej i czeskiej Euroregionu), moduł wojewódzki (z informacjami dla trzech województw wchodzących w skład Euroregionu: opolskiego, morawsko-śląskiego oraz ołomunieckiego) oraz gminny (dane dla gmin strony polskiej i czeskiej Euroregionu Pradziad). Opracowanie zostało przygotowane przez Urząd Statystyczny w Opolu we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Ołomuńcu i w Ostrawie.

Urząd Statystyczny w Opolu

Miejskie obszary funkcjonalne w województwie opolskim, ołomunieckim i morawsko-śląskim w latach 2010-2018

Opracowanie zawiera zestaw informacji m.in. z zakresu demografii, edukacji, mieszkań i podmiotów gospodarki narodowej charakteryzujących miejskie obszary funkcjonalne utworzone w województwie opolskim, ołomunieckim i morawsko-śląskim. Publikacja została przygotowana przez Urząd Statystyczny w Opolu we współpracy z Urzędami Statystycznymi w Ołomuńcu i Ostrawie.

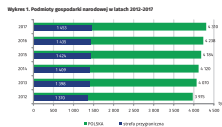
Urząd Statystyczny w Rzeszowie

100% GUS

Charakterystyka obszarów przygranicznych na terenie Polski. Podmioty gospodarki narodowej w 2017 r.

106,0
% podmiotów przygranicznych
w 2017 r. w stosunku do 2014 r.

Wzrost liczby podmiotów przygranicznych w 2017 r. w stosunku do 2014 r. wyniósł 106,0%. W porównaniu z 2014 r. liczba podmiotów przygranicznych w województwie opolskim wzrosła o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.), w województwie ołomunieckim o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.), a w województwie morawsko-śląskim o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.).

Zmniejszenie wieloletniej podwyżki strefy przygranicznej na koniec 2017 roku należało do większego porównawczego 106,2% w stosunku do 2014 r. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w tym sektorze zwiększyła się o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.) w województwie opolskim, o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.) w województwie ołomunieckim, a o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.) w województwie morawsko-śląskim.

W województwie opolskim podmiotów przygranicznych w 2017 roku, w tym w województwie ołomunieckim i morawsko-śląskim, wzrosła liczba podmiotów przygranicznych w województwie opolskim o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.), w województwie ołomunieckim o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.), a w województwie morawsko-śląskim o 10,2% (z 10,2 tys. do 11,2 tys.).

Spółdzielnie obszarów przygranicznych w województwach, które tworzą strefę przygraniczną, w tym w województwie opolskim, w województwie ołomunieckim i w województwie morawsko-śląskim.

INFORMACJA SYGNALNA

10.10.2018 r.

10,2% ogólnie liczby podmiotów gospodarki narodowej, w tym w województwie opolskim, w województwie ołomunieckim i w województwie morawsko-śląskim.

Charakterystyka obszarów przygranicznych na terenie Polski. Podmioty gospodarki narodowej w 2017 r.

Informacja sygnałowa zawiera charakterystykę podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON, w strefie przygranicznej na terenie Polski. W tej edycji zaprezentowano informacje o grupach podmiotów gospodarki narodowej na obszarach przygranicznych, zarówno przy granicy zewnętrznej, jak i wewnętrznej Unii Europejskiej na terenie Polski oraz przy linii brzegowej morza.

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Potencjał społeczno-gospodarczy Euroregionu Karpackiego w latach 2014-2016

Jest to trzecia edycja opracowania wydawanego okresowo. Publikacja poświęcona porównaniu społecznych i gospodarczych potencjałów regionów Polski, Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii wchodzących w skład Euroregionu Karpackiego. W stosunku do poprzednich edycji, część analityczna opracowania została rozbudowana o strukturę potencjału Euroregionu Karpackiego grupowaną według krajów. Przy opracowaniu publikacji Urząd Statystyczny w Rzeszowie współpracował z Urzędami Statystycznymi Słowacji, Ukrainy, Węgier i Rumunii.

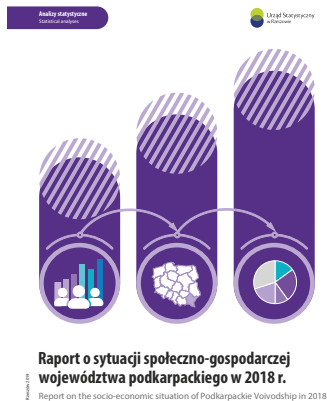

Przestrzenne zróżnicowanie funkcjonowania turystyki na pograniczu polsko-słowacko-ukraińskim w latach 2015-2017

Celem opracowania jest porównanie zasobów oraz stopnia wykorzystania bazy noclegowej funkcjonującej na sąsiadujących ze sobą obszarach przygranicznych Polski, Słowacji i Ukrainy. Zasadnicza część publikacji zawiera analizę stanu, struktury, rozmieszczenia i wykorzystania turystycznych obiektów noclegowych na obszarach przygranicznych na poziomie województw, z uwzględnieniem charakterystyki na tle danego kraju. Scharakteryzowano także potencjał turystyczny pogranicza według poszczególnych odcinków granic.

Informacje przedstawione w publikacji pochodzą głównie ze stałych badań turystycznej bazy noclegowej realizowanych przez statystykę publiczną Polski, Słowacji i Ukrainy.

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship in 2018

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego w 2018 r.

Raport opracowywany jest corocznie, poczynając od danych za 2011 r. W opracowaniu poruszono szereg zagadnień dotyczących między innymi sytuacji demograficznej, tendencji obserwowanych na rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, przemysłu, budownictwa, nakładów inwestycyjnych oraz wyników finansowych przedsiębiorstw. Zaprezentowano również wyniki badań „Podróże niezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”.

Województwo podkarpackie na tle regionów Unii Europejskiej 2019

Podkarpackie Voivodship compared to the regions of the European Union 2019

Województwo podkarpackie na tle regionów Unii Europejskiej 2019

Folder prezentuje podstawowe dane dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podkarpackiego na tle regionów Unii Europejskiej.

Głównym źródłem danych dla regionów Unii Europejskiej była baza danych EUROSTAT-u.

Urząd Statystyczny w Rzeszowie

Województwo podkarpackie w liczbach 2019

Folder, opracowywany corocznie, prezentuje najnowsze, dostępne dane dotyczące województwa podkarpackiego. Wybrane zagadnienia zaprezentowano na tle kraju. Opracowanie zawiera także informacje z zakresu statystyki transgranicznej dotyczące m.in. przekroczeń granicy i wydatków cudzoziemców.

Informacje statystyczne
w formie infografiki

Urząd Statystyczny
w Rzeszowie

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej
na obszarach przygranicznych na terenie Polski
w latach 2017–2018

Structural changes of groups of entities of the national economy
located in the border area in Poland in the years 2017–2018

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej na obszarach przygranicznych na terenie Polski w latach 2017-2018

Publikacja poświęcona jest zmianom strukturalnym grup podmiotów gospodarki narodowej w strefie przygranicznej. Dane o liczbie podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON zostały przedstawione według sektorów własności i wybranych form prawnych oraz w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007. Opracowanie zawiera analizę grup podmiotów gospodarki narodowej na obszarach przy granicy zewnętrznej i wewnętrznej Unii Europejskiej na terenie Polski oraz na obszarach nadmorskich, obejmując tym samym wszystkie obszary przygraniczne kraju.

Główny Urząd Statystyczny oraz Urząd Statystyczny w Rzeszowie

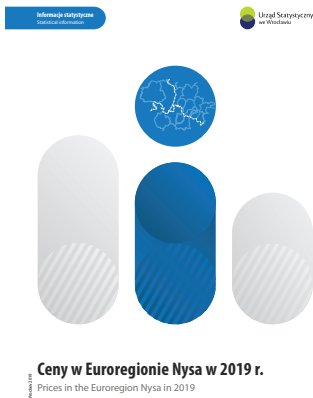

Turystyka w 2018 r.
Tourism in 2018

Turystyka w 2018 r.

Publikacja wydawana jest corocznie od kilkunastu lat. Prezentowane opracowanie zawiera przestrzenne zróżnicowanie potencjału turystycznego w Polsce – wybrane wskaźniki przedstawiające rozmieszczenie i wykorzystanie bazy noclegowej. W opracowaniu przedstawiono również wybrane zagadnienia z zakresu uczestnictwa mieszkańców Polski w podróżach krajowych i zagranicznych oraz charakterystykę wyjazdów z uwzględnieniem wydatków. Część publikacji poświęcona została przyjazdom turystów zagranicznych do Polski. Opracowanie zawiera także informacje o ruchu granicznym (osobowym i środków transportu). Zaprezentowano w niej również wybrane informacje dotyczące działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

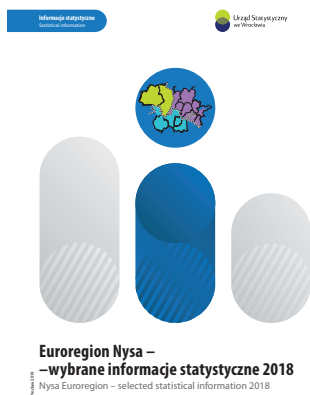
Ceny w Euroregionie Nysa w 2019 r.
Prices in the Euroregion Nysa in 2019

Ceny w Euroregionie Nysa w 2019 r.

Coroczna publikacja ukazująca się od 2003 r., w której przedstawiane są porównania cen detalicznych ponad stu towarów i usług konsumpcyjnych rejestrowanych w maju każdego roku, a także ich dynamika w stosunku do lat poprzednich. Dane pochodzą ze stałych badań prowadzonych przez resorty statystyki w Polsce, Republice Czeskiej i Saksonii. W opracowaniu prezentowane są także dane o przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu brutto w Saksonii, okręgu libereckim i województwie dolnośląskim oraz porównanie jego siły nabywczej. Opracowanie jest efektem ścisłej współpracy Urzędu Statystycznego we Wrocławiu, Krajowego Urzędu Statystycznego Saksonii w Kamenz oraz Przedstawicielstwa Okręgowego Czeskiego Urzędu Statystycznego w Libercu.

Urząd Statystyczny we Wrocławiu

Euroregion Nysa – wybrane informacje statystyczne 2018

Coroczna przekrojowa informacja o powiatach tworzących Euroregion, opracowywana od 2000 r. Dane prezentowane są w pięciu działach tematycznych: ludność; warunki życia ludności, ochrona zdrowia i pomoc społeczna; turystyka; podmioty gospodarki narodowej i rynek pracy; użytkowanie gruntów. Uzupełnieniem danych w tablicach jest zestaw kartogramów, na których przedstawiane są wybrane zjawiska w przekroju powiatów.

Opracowanie jest efektem współpracy statystyków z Urzędu Statystycznego we Wrocławiu z partnerami z Krajowego Urzędu Statystycznego Saksonii w Kamen z oraz Czeskiego Urzędu Statystycznego Przedstawicielstwa w Libercu, prowadzonej w ramach struktur roboczych Euroregionu Nysa.

Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

Polish-German borderland in figures 2016

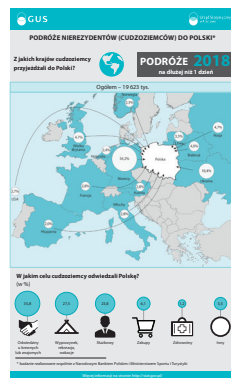
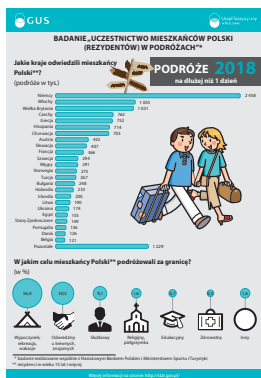

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

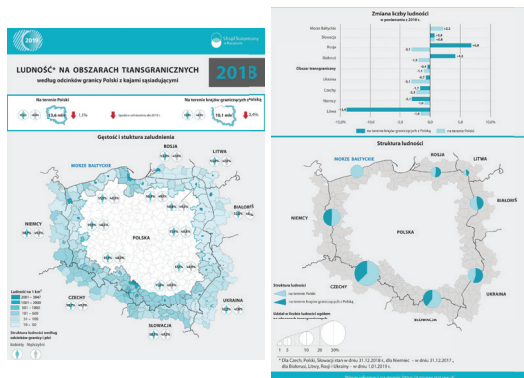
Jest to kolejna edycja opracowania w formie folderu. Opracowanie zawiera wybrane informacje dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej mieszkańców regionów przygranicznych. Informacje prezentowane są w przekrojach: województw przygranicznych – dolnośląskiego, lubuskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego oraz landów – Berlin, Brandenburgia, Meklemburgia-Pomorze Przednie, Saksonia. Głównym źródłem danych dla regionów Unii Europejskiej oraz krajów członkowskich była baza danych EUROSTAT-u.

Infografiki (oprac. US Rzeszów)

Prezentujące wybrane wyniki badań w zakresie podróży:

Ludność na obszarach transgranicznych 2018:

Infografika prezentuje zmiany demograficzne, w tym zjawisko depopulacji ludności występujące na obszarach transgranicznych. W grafice zaakcentowano grupowanie według odcinków granicy:

- gęstość i struktura zaludnienia,
- zmiana liczby ludności w porównaniu z 2010 r.,
- struktura ludności.

Dostępność informacji dotyczących obszarów przygranicznych

BANK DANYCH LOKALNYCH – jest największą w Polsce bazą danych o gospodarce, społeczeństwie i środowisku. BDL oferuje ponad 40 tys. cech statystycznych pogrupowanych tematycznie. Pierwsze dane pochodzą z 1995 roku. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

BAZA DEMOGRAFIA została utworzona w celu zapewnienia użytkownikowi stałego dostępu do informacji statystycznych charakteryzujących sytuację demograficzną w Polsce. Stanowi zintegrowane źródło danych statystycznych w zakresie stanu i struktury ludności, ruchu naturalnego oraz migracji. Baza zapewnia dostęp do danych obrazujących dynamikę zachodzących zmian w populacji ludności. Informacje zgromadzone w bazie są systematycznie uzupełniane oraz aktualizowane. <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>

DZIEDZINOWE BAZY WIEDZY obejmują bardzo szeroką tematykę m.in. z obszaru rachunków narodowych, demografii, wyników z działalności przedsiębiorstw, przemysłu, budownictwa, handlu, transportu, łączności, koniunktury, rynku pracy, cen, zdrowia, warunków życia czy rolnictwa, przyrody lub ochrony środowiska. Zastosowana formuła platformy analitycznej umożliwia dowolne dopasowanie zakresu danych do potrzeb użytkownika, a tym samym łatwe przejście z poziomu danych do poziomu informacji, a następnie wiedzy i decyzji. Udostępnione bazy wiedzy zapewniają również możliwość wizualizacji danych w formie tabel, wykresów i map, a także pobranie tych materiałów oraz ich wykorzystanie w ramach własnych opracowań i analiz. Dziedzinowe Bazy Wiedzy to bogaty zakres dodatkowych informacji obejmujący wyjaśnienia metodologiczne, zestawy linków do publikacji, opracowań oraz ciekawostek związanych z daną dziedziną. <http://swaid.stat.gov.pl>

PORTAL GEOSTATYSTYCZNY – to nowoczesne rozwiązanie do kartograficznej prezentacji wyników informacji statystycznych pozyskanych w spisach powszechnych tj. Powszechnym Spisie Rolnym 2010 (PSR 2010) i Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011) oraz Banku Danych Lokalnych (BDL). <https://geo.stat.gov.pl/>

STRATEG – to system stworzony przez GUS na potrzeby programowania i monitorowania polityki rozwoju. Zgromadzono w nim wskaźniki wykorzystywane do monitorowania realizacji strategii obowiązujących w Polsce (na poziomie krajowym, ponadregionalnym i wojewódzkim) oraz w Unii Europejskiej (strategia Europa 2020). Dodatkowo system udostępnia dane statystyczne istotne dla realizacji polityki spójności. Uzupełnieniem danych liczbowych są definicje pojęć i informacje metodologiczne. Wraz z bogatym zestawem bazodanowym STRATEG oferuje funkcjonalne narzędzia ułatwiające analizę zjawisk w formie wykresów i map. <https://strateg.stat.gov.pl/>

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY <https://stat.gov.pl/>

URZĘDY STATYSTYCZNE:

Białystok	https://bialystok.stat.gov.pl/
Bydgoszcz	https://bydgoszcz.stat.gov.pl/
Gdańsk	https://gdansk.stat.gov.pl/
Katowice	https://katowice.stat.gov.pl/
Kielce	https://kielce.stat.gov.pl/
Kraków	https://krakow.stat.gov.pl/
Lublin	https://lublin.stat.gov.pl/
Łódź	https://lodz.stat.gov.pl/
Olsztyn	https://olsztyn.stat.gov.pl/
Opole	https://opole.stat.gov.pl/
Poznań	https://poznan.stat.gov.pl/
Rzeszów	https://rzeszow.stat.gov.pl/
Szczecin	https://szczecin.stat.gov.pl/
Warszawa	https://warszawa.stat.gov.pl/
Wrocław	https://wroclaw.stat.gov.pl/
Zielona Góra	https://zielonagora.stat.gov.pl/

Informacje o trwających badaniach znajdują Państwo również w mediach społecznościowych. Zachęcamy do odwiedzenia @GUS_STAT (na Twitterze: https://twitter.com/gus_stat) oraz @GlownyUrząd-Statystyczny (na Facebooku: <https://www.facebook.com/GlownyUrządStatystyczny/>).

URZĘDY STATYSTYCZNE PAŃSTW SĄSIADUJĄCYCH:

Białoruś – National Statistical Committee of the Republic of Belarus

Czechy – Czech Statistical Office (CZSO)

Litwa – Statistics Lithuania

Niemcy – Federal Statistical Office (Destatis)

Rosja – Federal State Statistical Service

Słowacja – Statistical Office of the Slovak Republic

Ukraina – State Statistics Service of Ukraine

EUROSTAT, Europejski Urząd Statystyczny – europejskie statystyki
<https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>

Introduction

Due to the dynamically developing cross-border and interregional cooperation, the need for information on cross-border areas continues to grow. Official statistics meets these expectations by creating an information infrastructure and a coherent research system for these areas. The study of processes taking place in border regions covers various aspects of socio-economic phenomena and is multidimensional and transnational in nature. International cooperation is being developed and strengthened to implement undertaken activities. Between Polish statistics and statistics of other countries, in particular those neighbouring Poland, cooperation agreements and letters of intent have been signed.

In order to carry out research of the socio-economic phenomena and processes occurring in the border regions, in 2008 the President of Statistics Poland established the Centre of Transborder Areas Surveys and Statistics for Euroregions within the organizational structure of the Statistical Office in Rzeszów, which also acts as a coordinator for statistical offices in the field of research on cross-border areas.

In this part of the book we briefly present the evolution of surveys of cross-border areas in terms of changing environmental conditions and needs.

As a result of Poland's accession to the European Union on May 1, 2004, the eastern border of the Republic of Poland became simultaneously the external border of the Union. On 21 December 2007, Poland joined the Schengen area, which, on the one hand, enabled Polish citizens to travel freely within the Schengen area and, on the other, obliged Poland to seal the eastern border.

In order to facilitate traffic in border area, on 28 March 2008 the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Cabinet of Ministers of Ukraine on local border traffic rules was signed. The Agreement entered into force on 1 July 2009. On 14 December 2011, the Agreement on local border traffic with Russia was signed, which entered into force on 27 July 2012 (since 4 July 2016 the agreement has remained suspended). Measures were also taken to facilitate crossing of the border with Belarus. In 2010, the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Belarus on rules on local border traffic was signed. The Agreement requires ratification by the Belarusian side.

In the context of new conditions, there was a need to develop methods for obtaining border traffic data on all types of Polish borders and to search for additional sources of information on the trips of Poles and foreigners other than those used so far.

In order to meet the challenges, the Polish official statistics resumed, in 2008, the survey on goods and services turnover in border traffic carried out by Statistics Poland in the years 1994-2002. The present methodology was reviewed, modified and adapted to current conditions and needs. Initially, the survey was conducted at the Polish-Ukrainian border, and in 2010-2013 it covered the entire external land border of the European Union in Poland. It was carried out mainly in cooperation with the Border Guard and Customs Service, with support from regional authorities. The CSO Methodological Commission accepted the survey methodology and the Statistical Council recommended it to the Statistical Surveys Programme of Official Statistics. The survey was considered as a priority by the Commission for the Cross-Border Cooperation acting in the Polish-Ukrainian Intergovernmental Coordination Council for Interregional Cooperation during a meeting in Lutsk, in December 2008. At the same time, works on the need to provide full information on border traffic after Poland's entry into the Schengen area continued. To this end, an inter-ministerial team for estimating border traffic was established, consisting of representatives of central institutions – Statistics Poland, the National Bank of Poland, the Ministry of Economy, the Ministry of Sport and Tourism, the Institute of Tourism, the Border Guard Headquarters, the General Directorate for National Roads and Motorways, the Polish Tourism Organisation.

A decision was made to develop and test a methodology for estimating the volume of border traffic at the internal border of the European Union and Poland, based on available sources of information. In 2010, a pilot survey was conducted at 10 road crossings of the internal EU border in Poland.

The next stage of research works carried out by Statistics Poland, the Ministry of Sport and Tourism, the National Bank of Poland and the Institute of Tourism was to undertake pilot surveys on the internal and external EU border in Poland and in households in 2013. A methodologically harmonised system of research on domestic and foreign trips of Poles and foreigners coming to Poland was developed. Its aim is to provide comprehensive, comparable information for Statistics Poland, the Ministry of Sport and Tourism and the National Bank of Poland.

Starting from 2016, the so-called "integrated" surveys on trips: „Trips made by non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union" and „Participation of Polish citizens (residents) in trips" were permanently included in the programme of surveys of official statistics. New „integrated" surveys on trips replaced 4 surveys conducted by various institutions in this respect (Foreign Tourism, Tourism Activity of Poles, Tourism and leisure in households, Survey of goods and services turnover in border traffic at the European Union's external border on the territory of Poland).

Surveys of trips, in a new formula, are conducted by Statistics Poland and the Statistical Office in Rzeszów in cooperation with the National Bank of Poland and the Ministry of Sport and Tourism. Substantive supervision over the course of the surveys is exercised by Statistics Poland in cooperation with the Statistical Office in Rzeszów. All statistical offices participate in the surveys.

Developing a new survey formula required the involvement and several years of cooperation of many specialist teams. This part of the book presents only selected stages of the conducted research work, in order to introduce the Reader to the subject of surveys of trips.

The results of surveys carried out both by official statistics in Poland, as well as in cooperation with statistical offices, mainly from neighbouring countries, and with Euroregions and other information handlers, are made available in the form of statistical data and publications that contain characteristics of border areas. Many studies and analyses on this subject have appeared in recent years. Most of them contain a translation into English and/or the language of the neighbouring country (Czech, German, Russian, Ukrainian).

This publication is the third edition of the „Guide to surveys and studies on cross-border areas” (the first was released in 2016). It presents studies issued in 2018 and 2019. The current edition was preceded by a folder publication „Monitoring of socio-economic phenomena in border areas. The European Union’s external border on the territory of Poland”, made available in 2010, 2012 and 2014.

Surveys of cross-border areas

Basic methodological information

The methodology of the study has been prepared by Statistics Poland, the Statistical Office in Rzeszów in cooperation with the National Bank of Poland and the Ministry of Sport and Tourism.

The aim of the survey of trips made by foreigners (non-residents) to Poland and movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union is to estimate, on a quarterly basis, the number of trips by non-residents made to Poland, as well as the expenses incurred in connection with the trip to Poland, the characteristics of the stay of visitors from abroad, to obtain information about persons crossing the border as part of local border traffic, and to estimate the border traffic at the Polish border with other countries in the European Union.

The survey covers foreigners (non-residents) leaving Poland and the movement of persons and vehicles on the Polish border with other EU countries, in particular:

- the number and structure of the crossings of the Polish border with the EU countries made by vehicles and persons;
- characteristics of the stay of non-residents according to the main purpose for visiting Poland, length of stay, organizational form of the trip, type of accommodation establishment used in Poland and means of transport used during their stay in Poland;
- characteristics of non-residents arriving to Poland by country of permanent residence, sex and age;
- expenses incurred by non-residents in Poland by type of expenses (accommodation, food, shopping, etc.), the purpose of the trip and country of permanent residence;
- distance from the border to the place of residence and the place of purchase, and the frequency of crossing the border, the characteristics of persons crossing the border as part of the local border traffic.

The survey is carried out in the vicinity of selected border crossings, including seaports and airports, on selected days of the week. The questionnaires for foreigners are prepared in 19 languages.

The aim of the survey of participation of Polish citizens in trips is to determine the scale of participation of residents in trips, the characteristics of domestic trips with one or more overnight stays, and trips abroad taking into account expenses related to trips. The survey is conducted in households.

The objective scope of the survey covers:

- outgoing population of Polish citizens (residents) by socio-demographic characteristics;
- the number and structure of domestic and international trips;
- directions for trips of Polish citizens by countries visited, the purpose and duration of trips, type of accommodation used, the main means of transport, using the services of the organizer;
- expenses incurred in connection with the trip by countries visited, the purpose of trips, organizational form of the trip, length of stay, types of expenses (accommodation, food, shopping, etc.); expenses incurred in Poland before travelling abroad.

The surveys of trips provide methodologically homogeneous information for cross-border area statistics as well as for tourism statistics, national accounts and balance of payments statistics. Information obtained in the surveys is used, among other things, by government authorities at the central and regional level, and by local governments in the border regions to formulate the development strategies.

Publications with survey results

Based on the results of the surveys „Trips made by non-residents to Poland. The movement of vehicles and persons at the Polish border with the countries of the European Union” and „Participation of Polish citizens (residents) in trips” reports are developed in the form of quarterly news releases and annual publications.

The presented publications contain the results of the survey of persons crossing the external and internal border of the European Union on the territory of our country. They contain information on border traffic on individual sections of the Polish border and on expenses incurred in Poland by foreigners and by residents of Poland abroad.

In the period from the third quarter of 2008 to the fourth quarter of 2013 inclusive, Statistics Poland conducted a survey of movement of goods and services in border traffic, first on the Polish-Ukrainian border and since 2010 also on the border with Belarus and Russia. After each quarter of the survey, preliminary (signal) information and annual publications were prepared.

Since 2014, preliminary information from surveys of trips, including preliminary results, have been developed after each quarter.
(ed. SO Rzeszów)

- **Border traffic and expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad in the 1st, 2nd, 3rd, 4th quarter of 2018**
- **Border traffic and expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad in the 1st, 2nd, 3rd, 4th quarter of 2019**

Border traffic and expenses made by foreigners in Poland and Poles abroad in 2018

(ed. SO Rzeszów)

The publication is prepared annually, starting from the results of surveys for 2014. It contains annual data from the conducted surveys. The information contained in the publication pertains to the characteristics of phenomena occurring in cross-border areas, in particular expenses incurred in Poland by foreigners (non-residents) and residents of Poland (residents) abroad, as well as border traffic, including purpose of travel or the frequency of crossing the border. Based on the results of the surveys, delimitation of the border impact areas was also presented. From 2018 onwards, the book is developed in a new formula, in the series „Statistical Analyses”.

Border traffic and movement of goods and services at the Polish-Belarusian border in 2018

(ed. SO Białystok)

News release issued annually, starting from data for 2014.

The study contains information on border traffic of persons on the Polish-Belarusian border, the frequency of border crossings, the purpose of stay abroad, the distance of the place of residence and place of purchases from the border. It also presents data on the value and structure of expenses for foreigners in Poland and Poles abroad.

Poland and neighbouring countries

Monitoring of cross-border areas

Border area – (according to the Dictionary of socio-economic geography terms¹) the territory adjacent to the border on the side of one country. It is usually a zone composed of administrative subdivisions (urban municipalities, rural municipalities), located along the national border (border zone).

Cross-border area – (according to the Dictionary of socio-economic geography terms²) the territory located on both sides of the border line. The width of the cross-border area depends on the agreement adopted. It can only include rural or urban municipalities, directly adjacent to the border of the voivodship, state, etc., or a strip of land of a certain width (e.g. 25-50 km).

Border zone – (according to Regulation (EC) No 1931/2006³, definition provided in relation to the local border traffic regime) an area that extends no more than 30 kilometres from the border. The local administrative districts that are to be considered as the border area shall be specified by the States concerned in their bilateral Agreements as referred to in Article 13. If part of any such district lies between 30 and 50 kilometres from the border line, it shall nevertheless be considered as part of the border area. The border area also includes the areas listed in the Annex to Regulation (EU) No 1342/2011⁴ of the European Parliament and of the Council (Kaliningrad Oblast, powiats of Pomorskie Voivodship in Poland): Pucki, the city of Gdynia, the city of Sopot, the city of Gdańsk, Gdański, Nowodworski, Malborski, powiats of Warmińsko-Mazurskie Voivodship in Poland: the city of Elbląg, Elbląski, Braniewski, Lidzbarski, Bartoszycki, the city of Olsztyn, Olsztyński, Kętrzynski, Mrągowski, Węgorzewski, Giżycki, Gołdapski, Olecki).

For many years now, official statistics has been monitoring socio-economic phenomena occurring in Poland's cross-border areas with neighbouring countries (initially at the external EU border). Studies in this field are published on the Statistics Poland website.

---

1 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292148_slownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_przygraniczny.html

2 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292150_slownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_transgraniczny.html

3 Regulation (EC) No 1931/2006 of the European Parliament and of the Council of 20 December 2006 laying down rules on local border traffic at the external land borders of the Member States and amending the provisions of the Schengen Convention.

4 Regulation (EU) No 1342/2011 of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 amending Regulation (EC) No 1931/2006 as regards the inclusion of the Kaliningrad oblast and certain Polish administrative districts in the eligible border area.

Monitoring of cross-border areas with regard to border traffic (including local border traffic) and expenses incurred abroad by persons crossing the border is carried out by means of quarterly news releases and annual publications entitled Border Traffic and expenses of foreigners in Poland and Poles abroad. They have been presented in the chapter on Research on cross-border areas. For the analytical purposes of surveys of trips of both foreigners in Poland and Poles abroad (Non-residents' trips to Poland. Traffic of vehicles and persons on the Polish border with European Union countries and: Participation of Polish residents (residents) in trips) distances from the land border were grouped into the following ranges: 0-50 km, 51-100, over 100 km from the border. Additionally, in the range of 0-50 km, two additional ones were separated: 0-30 km and 31-50 km. Experience shows that the delimitation of the intensity of the border impact is a dynamic issue mainly related to border traffic, whose size is in turn affected by changes in regulations of the nature of restrictions or facilitations introduced by Poland or a neighbouring country, as well as the differentiation of the price level of goods and services in the neighbouring countries.

Survey and monitoring of processes taking place in cross-border areas is primarily transnational and multidimensional. It covers various aspects of socio-economic phenomena. Official statistics, in particular the regional offices, are preparing statistical studies on cross-border and Euro-regional issues to meet information needs. The nature of cross-border areas or Euroregions varies greatly. This diversity is due to the size of the area (sometimes limited to the border areas of two countries and sometimes comprising regions of four or five countries) and the nature of these areas (the Euroregion is made up only of regions of EU countries or includes regions of non-EU countries). There is also diversity in terms of the environment, level of socio-economic development and political and cultural circumstances. In some cases, cross-border regions and Euroregions are practically the same areas. Monitoring the impact of phenomena on the economy and development of border areas on both sides of the border (and in regions of different countries) often presents objective difficulties. These difficulties relate in particular to the low degree of comparability of statistical data, resulting from methodological differences in surveys (especially in economic terms) or lack of information at a given level of aggregation. Particular difficulties in this respect occur in the eastern borderland of Poland, due to its proximity to countries not belonging to the European Union. Preparation of statistical studies on cross-border areas requires cooperation between the Polish side and relevant foreign partners.

The border area which was delimited for the purpose of describing border areas in Poland (from 2016 onwards) includes cities with powiat status and powiats whose seat of authorities is located up to 50 km from the Polish border with neighbouring countries or from the Baltic Sea coastline.

The border zone in the countries neighbouring Poland was delimited in a similar way (as the border zone in Poland), including administrative units corresponding to powiats (approximately).

It should be borne in mind that each time the characteristics of the cross-border area are taken up an individual approach is required, depending on the thematic area under consideration.

Analyses and comprehensive studies, news releases

Statistical Office in Białystok

Białystok and Grodno in 2017

The publication presents and compares the demographic situation and living conditions of the inhabitants of the capitals of the neighbouring border regions, as well as the role that both cities play in their regions. In addition to statistical data, it provides a brief overview of Grodno and Białystok, including an overview of the most important events in the history of these cities.

The folder is the result of the cooperation of the Statistical Office in Białystok with the Central Statistical Office of Grodno Region.

Grodno Region and Podlaskie Voivodship in 2016

The study presents basic information on natural conditions, state and protection of the environment, population, living conditions and economy of neighbouring border regions. The folder was created as a result of cooperation between the Statistical Office in Białystok and the Central Statistical Office of Grodno Region.

Statistical Office in Gdańsk

Gdańsk, Olsztyn, Kaliningrad and St. Petersburg in numbers in 2017

The study contains basic data and indicators showing the socio-economic situation of Gdańsk, Olsztyn, Kaliningrad and St. Petersburg. Information for 2017 is presented in comparison with 2010 or 2015.

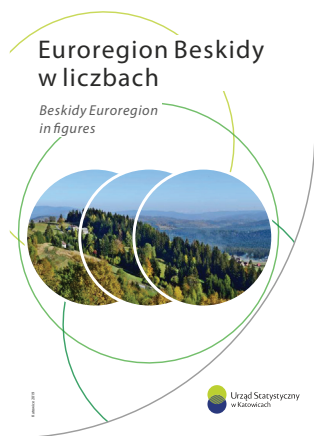
The folder, published in 2019, was prepared in cooperation between the Statistical Office in Gdańsk and the Office of the Federal State Statistics Service of St. Petersburg and Leningrad Oblast, the Territorial Authority of the Federal State Statistics Service of Kaliningrad Oblast and the Statistical Office in Olsztyn.

Demographic situation in Gdańsk, St. Petersburg and Kaliningrad

The publication presents the demographic situation in Gdańsk, St. Petersburg and Kaliningrad in the years 2010-2016. It presents information on the state and structure of the population, natural movement and demographic forecast for the mentioned cities. The study was prepared in cooperation between the Statistical Office in Gdańsk and the bodies of the Federal State Statistics Service in Russia.

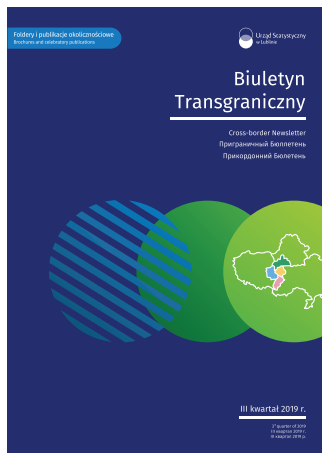
Statistical Office in Katowice

Beskidy Euroregion in figures

Information presents a set of statistical data characterising the socio-economic situation of gminas and powiats of Śląskie and Małopolskie Voivodships that are members of the Beskidy Euroregion on the Polish side. Basic information of demographic, labour market, social statistics, gminas finance and business entities are presented in a tabular form. Wide time retrospection 2000–2017 allows to make comparisons and statistical analyses.

Statistical Office in Lublin

Cross-border newsletter

Published on a quarterly basis from 2018 onwards. It enables the reader to observe the most important social and economic processes and changes taking place on the territory of the Polish-Belarusian-Ukrainian borderland on an ongoing basis, presenting data on demography, labour market, retail prices, agriculture, industry and construction, business entities and border traffic. The study was prepared in cooperation with the Statistical Offices in Brest (Belarus) and Lviv and Lutsk (Ukraine).

Statistical Office in Olsztyn

Kaliningrad Oblast and Warmińsko-Mazurskie Voivodship in numbers 2019

The folder is developed annually, starting in 2010. It contains characteristics of social and economic phenomena taking place in the bordering Kaliningrad Oblast and Warmińsko-Mazurskie Voivodship. The authors of the study are the Statistical Office in Olsztyn and the Territorial Authority of the Federal State Statistics Service of the Kaliningrad Oblast.

Statistical Office in Opole

Analysis of the social and economic situation of the Praděd Euroregion area

The publication is a summary of 20 years of activity of the Praděd Euroregion as an organization working for the development of the borderland. The study contains a set of information characterizing the social and economic situation in the Praděd Euroregion in 1998-2017 in three modules: Euroregional module (with separated information for the Polish and Czech sides of the Euroregion), voivodship module (with information for the three voivodships of the Euroregion: Opolskie, Moravian-Silesian and Olomouc) and gmina module (data for the Polish and Czech sides of the Euroregion Praděd). The study was prepared by the Statistical Office in Opole in cooperation with the Statistical Offices in Olomouc and Ostrava.

Statistical Office in Opole

Functional urban areas in Opolskie Voivodship, the Olomoucký and the Moravskoslezský regions in the years 2010–2018

The publication contains a set of information related to, among others, demography, education, dwellings and entities of the national economy characterising urban functional areas created in Opolskie Voivodship, the Olomoucký and the Moravskoslezský regions.

The publication was prepared by the Statistical Office in Opole in cooperation with the Statistical Offices in Olomouc and Ostrava.

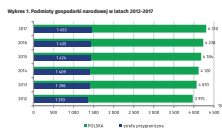
Statistical Office in Rzeszów

Charakterystyka obszarów przygranicznych w terenie Polski. Podmioty gospodarki narodowej w 2017 r.

106,0
w tysiącach podmiotów w 2017 r. w stosunku do 2012 r. + 98%

Wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej w obszarach przygranicznych w terenie Polski, w porównaniu z 2012 r. w 2017 r. wzrósł o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r. Wzrost ten wynika z zwiększenia liczby podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 r. o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r. Wzrost ten wynika z zwiększenia liczby podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 r. o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r.

Zwiększenie wielkości podmiotów w obszarach przygranicznych w terenie Polski w 2017 roku należało do wzrostu proporcjonalnego 106,0 tys. w stosunku do 2012 r. Wzrost ten wynika z zwiększenia liczby podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 r. o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r. Wzrost ten wynika z zwiększenia liczby podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 r. o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r.

Podmioty gospodarki narodowej w 1000 ludności w 2017 r. w stosunku do 2012 r. w 2017 r. wzrósł o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r. Wzrost ten wynika z zwiększenia liczby podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 r. o 106,0 tys. podmiotów, co stanowi wzrost o 98% w stosunku do 2012 r.

Spójność obszarów przygranicznych w województwach, które tworzą strefy przygraniczne, w tym obszarach przygranicznych w województwach, które tworzą strefy przygraniczne, w tym obszarach przygranicznych w województwach, które tworzą strefy przygraniczne.

Characteristics of border areas in Poland. Entities of the national economy in 2017

News releases contains the characteristics of entities of the national economy entered in the REGON register, in the border area in Poland. This edition presents information on groups of national economy entities in border areas, both at the external and internal borders of the European Union in Poland and at the sea coastline.

Statistical Office in Rzeszów

Socio-economic potential of the Carpathian Euroregion in the years 2014-2016

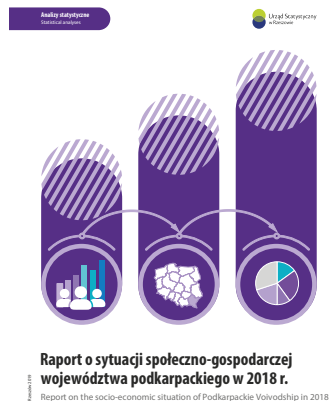
This is the third edition of the study published periodically. The publication is devoted to the comparison of social and economic potentials of the regions of Poland, Slovakia, Ukraine, Hungary and Romania that are part of the Carpathian Euroregion. In relation to previous editions, the analytical part of the study was extended by the structure of the potential of the Carpathian Euroregion grouped by country. While preparing the publication, the Statistical Office in Rzeszów cooperated with the Statistical Offices of Slovakia, Ukraine, Hungary and Romania.

Spatial diversification of tourism on the borderland between Poland, Slovakia and Ukraine in the years 2015-2017

The aim of the study is to compare the resources and the degree of utilisation of accommodation facilities operating in the neighbouring border areas of Poland, Slovakia and Ukraine. The main part of the publication contains an analysis of the condition, structure, distribution and use of tourist accommodation facilities in border areas at the level of voivodships, taking into account the characteristics against the background of a given country. The tourist potential of the border area is also characterized according to individual sections of the border. The information presented in the publication comes mainly from permanent surveys of tourist accommodation establishments provided by official statistics of Poland, Slovakia and Ukraine.

Statistical Office in Rzeszów

Report on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship in 2018

The report is prepared annually, starting with data for 2011. The report raised several issues concerning, among other things, demographic situation, trends in the labour market, wages and salaries, social benefits, industry, construction, investments expenditures and financial results of enterprises. It also presents the results of the survey of goods and services turnover in border traffic on the Polish-Ukrainian border, which, after Poland's accession to the European Union, became the Union's external border.

Podkarpackie Voivodship compared to regions of the European Union 2019

The folder presents basic data on the socio-economic situation of Podkarpackie Voivodship compared to the regions of the European Union. The main source of data for the regions of the European Union was the EUROSTAT database.

Statistical Office in Rzeszów

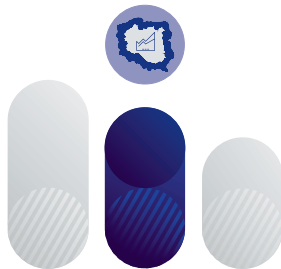

Podkarpackie Voivodship in figures 2019

The folder, developed annually, presents the latest available data on Podkarpackie Voivodship. Selected issues are presented against the national background. The study also contains information on cross-border statistics concerning, inter alia, crossings of the border and foreigners' expenses.

Informacje statystyczne
statistical information

Urząd Statystyczny
w Rzeszowie

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej
na obszarach przygranicznych na terenie Polski
w latach 2017–2018

Structural changes of groups of entities of the national economy
located in the border area in Poland in the years 2017–2018

Structural changes of groups of entities of the national economy located in the border area in Poland in the years 2017-2018

The publication is devoted to structural changes of groups of national economy entities in the border zone. The data on the number of national economy entities entered in the REGON register were presented according to ownership sectors and selected legal forms and in the layout of the Polish Classification of Activities - PKD 2007. The study contains an analysis of groups of national economy entities in the areas near the external and internal border of the European Union in Poland and in the coastal areas, thus covering all border areas of the country.

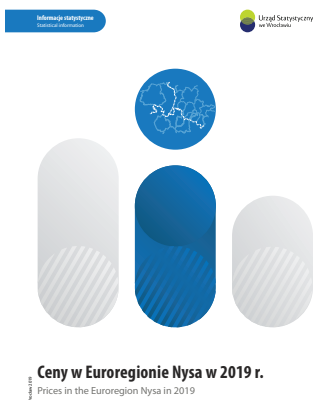
Statistics Poland and Statistical Office in Rzeszów

Tourism in 2018

It describes national tourism – the distribution and use of accommodation facilities by Poles and foreign tourists, special diversity of tourism potential in Poland – selected indicators showing the distribution and use of accommodation facilities. It also presents border traffic – the flow of people on the external border of the European Union (among others, arrivals of foreigners and departures of Polish citizens). It contains information on border traffic by various means of transport, along with selected information on the activities of the Polish Tourist and Sightseeing Society (PTTK).

Statistical Office in Wrocław

Prices in the Euroregion Nysa in 2019

An annual publication published since 2003, presenting comparisons of retail prices of over one hundred consumer goods and services registered in May each year, as well as their changes in relation to previous years. The data come from permanent surveys carried out by the departments of statistics in Poland, the Czech Republic and Saxony. The study also presents data on average gross monthly wages and salaries in Saxony, the Liberec Region and Śląskie Voivodship and a comparison of its purchasing power. The study is the result of close cooperation between the Statistical Office in Wrocław, the National Statistical Office of Saxony in Kamenz and the Regional Representation of the Czech Statistical Office in Liberec.

Statistical Office in Wrocław

Nysa Euroregion - selected statistical information 2018

Annual cross-cutting information on the powiats forming the Euroregion, developed since 2000. The data are presented in five thematic sections: population, living conditions of the population, health care and social assistance, tourism, national economy and labour market entities, land use. The data in the tables are complemented by a set of cartograms presenting selected phenomena in the cross-section of powiats.

The study is the result of cooperation between statisticians from the Statistical Office in Wrocław and partners from the National Statistical Office of Saxony in Kamen and the District Representation of the Czech Statistical Office in Liberec, carried out within the working structures of the Euroregion Nysa.

Statistical Office in Zielona Góra

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

Polish-German borderland in figures 2016

Polish-German borderland in figures 2016

This is another edition of the study in the form of a folder. It contains selected information on the socio-economic situation of the inhabitants of the border regions. The information is presented in the following sections: border voivodships - Dolnośląskie, Lubuskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie and Länder - Berlin, Brandenburg, Mecklenburg-Western Pomerania, Saxony. The main source of data for regions of the European Union and Member States was the EUROSTAT database.

Availability of information on border areas

LOCAL DATA BANK – the largest database on economy, society and environment in Poland. BDL offers more than 40 thousand statistical features grouped by theme. The first data comes from 1995. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

DEMOGRAPHY BASIS was created in order to provide the user with permanent access to statistical information characterizing the demographic situation in Poland. It is an integrated source of statistical data on the state and structure of the population, vital statistics and migration. The database provides access to data depicting the dynamics of changes in the population. Information gathered in the database is systematically supplemented and updated. <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>

KNOWLEDGE DATABASES (DBW) cover a very wide range of areas, among others, national accounts, demography, results of activity of enterprises, industry, construction, trade, transport and communications, business tendencies, labour market, prices, health, living conditions, agriculture, nature or environmental protection. The analytical platform used allows for an arbitrary adjustment of the data range to the needs of the user and thus for easy transition from the data level to the level of information, followed by knowledge and decision. Knowledge Databases also provide the opportunity to visualize data in the form of tables, charts and maps, as well as to download and use them within own studies and analyses. DBW are characterized not only by the easiness of access to statistical data and solid base for decision-making. Each data set is supplemented with appropriate metadata, links, publications recommended, conferences and statistical tidbits. <http://swaid.stat.gov.pl>

GEOSTATISTICS PORTAL is a modern solution for the cartographic presentation of data obtained in censuses, namely the Agricultural Census 2010 (PSR 2010) and the Population and Housing Census 2011 (NSP 2011) and also from the Local Data Bank. <https://geo.stat.gov.pl/>

STRATEG is a system created by Statistics Poland for programming and monitoring of development policy. The database contains a comprehensive set of key measures to monitor the implementation of strategies in Poland (at the national, regional and voivodship level) and in the European Union (Europe 2020 strategy). In addition, the system provides statistical data relevant for cohesion policy implementation. Figures are supplemented by definitions and methodological information as well as reports and thematic analyses. Together with the rich database STRATEG offers functional tools to facilitate the analysis of phenomena in the form of charts and maps.

STATISTICS POLAND <https://stat.gov.pl/en/>

STATISTICAL OFFICES:

Białystok	https://bialystok.stat.gov.pl/en/
Bydgoszcz	https://bydgoszcz.stat.gov.pl/en/
Gdańsk	https://gdansk.stat.gov.pl/en/
Katowice	https://katowice.stat.gov.pl/en/
Kraków	https://krakow.stat.gov.pl/en/
Lublin	https://lublin.stat.gov.pl/en/
Łódź	https://lodz.stat.gov.pl/en/
Olsztyn	https://olsztyn.stat.gov.pl/en/
Opole	https://opole.stat.gov.pl/en/
Poznań	https://poznan.stat.gov.pl/en/
Rzeszów	https://rzeszow.stat.gov.pl/en/
Szczecin	https://szczecin.stat.gov.pl/en/
Warszawa	https://warszawa.stat.gov.pl/en/
Wrocław	https://wroclaw.stat.gov.pl/en/
Zielona Góra	https://zielonagora.stat.gov.pl/en/

Information about ongoing surveys can also be found in social media. We encourage you to visit @GUS_STAT (Twitter: https://twitter.com/gus_stat) and @GlownyUrzadStatystyczny (Facebook: <https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny/>).

STATISTICAL OFFICES OF NEIGHBOURING COUNTRIES:

Belarus – National Statistical Committee of the Republic of Belarus

Czechia – Czech Statistical Office (CZSO)

Lithuania – Statistics Lithuania

Germany – Federal Statistical Office (Destatis)

Russia – Federal State Statistical Service

Slovakia – Statistical Office of the Slovak Republic

Ukraine – State Statistics Service of Ukraine

EUROSTAT, European Statistical Office – European statistics

<https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>

Вступ

У зв'язку з динамічним розвитком прикордонного та міжрегіонального співробітництва постійно зростає попит на статистичну інформацію щодо транскордонних територій. Державна статистика відповідає цим очікуванням, створюючи інформаційну інфраструктуру та цілісну систему спостережень. Вивчення процесів, що відбуваються в прикордонних регіонах, охоплює різні аспекти соціально-економічних явищ, є багатовимірним та транснаціональним. Для здійснення заходів щодо забезпечення вихідної статистичної інформації зміцнюється міжнародна співпраця, зокрема між польською статистикою та статистикою країн сусідючих з Польщею були підписані угоди про співпрацю.

З метою вивчення соціально-економічних процесів, що відбуваються в прикордонних регіонах, у травні 2008 року Президент Центрального статистичного управління створив, в межах організаційної структури Управління статистики в Жешуві, Центр досліджень транскордонних територій та єврорегіональної статистики, який виконує функції координатора усіх статистичних управлінь Польщі щодо спостережень за транскордонними територіями. У даному виданні коротко представлено еволюцію цих спостережень в аспекті постійно змінюючихся умов та потреб суспільства.

Після вступу Польщі до Європейського Союзу в травня 2004 р. східний кордон РП став зовнішнім кордоном ЄС. Від 21 грудня 2007 р. Польща належить до Шенгенської зони, що, з одного боку, дозволило громадянам Польщі вільно подорожувати в межах Шенгенської зони, а з іншого - зобов'язало Польщу до ущільнення східного кордону.

Для полегшення перетину кордону громадян, які живуть у прикордонній зоні, 28 березня 2008 р. між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща було підписано Угоду про правила місцевого прикордонного руху, яка набула чинності 1 липня 2009 р., 14 грудня 2011 р. було підписано також угоду між Польщею та Росією, яка набула чинності 27 липня 2012 р. (з 4 липня 2016 р. угода залишається призупиненою). Вжито заходів також для полегшення перетину кордону з Білоруссю і у 2010 р. між Урядом Республіки Польща та Урядом Республіки Білорусь було підписано Угоду про принципи місцевого прикордонного руху. Угода вимагає ратифікації білоруською стороною.

В умовах викликів сучасності повстала потреба у розробці нових методів отримання даних про прикордонний рух на польських кордонах та пошуку додаткових джерел інформації щодо подорожів поляків та іноземців, окрім тих, що використовувались дотепер.

Польська державна статистика для вирішення поставлених проблем взновила в 2008 р. статистичне спостереження «Товарооборот і послуги в прикордонному русі», яке проводилося в 1994-2002 роках. Проведено аналіз та модифікацію існуючої методології, адаптовано її до актуальних умов і потреб. Спочатку спостереження проводилися на польсько-українському кордоні, а в 2010-2013 роках охоплювали весь зовнішній сухопутний кордон ЄС на території Польщі, та відбувалися на основі співпраці з органами державної прикордонної та митної служб за підтримки регіональної влади. Методична комісія ЦСУ затвердила методологію спостереження, а Статистична рада зарекомендувала його до Плану державних статистичних спостережень. Спостереження було визнано одним із пріоритетів на засіданні - в Луцьку в грудні 2008 р. - Комісії з питань транскордонного співробітництва, що діє при Польсько-українській міжурядовій координаційній раді з питань міжрегіонального співробітництва.

Одночасно тривали роботи, пов'язані з необхідністю надання повної інформації про прикордонний рух після вступу Польщі до Шенгенської зони. З цією метою була створена міжвідомча група з оцінки прикордонного руху, до складу якої входили представники центральних установ - Центрального статистичного управління, Національного банку Польщі, Міністерства економіки, Міністерства спорту і туризму, Інституту туризму, Головної коменди прикордонної служби, Головного управління з питань дорожнього руху та автомобільних доріг, Польської туристичної організації.

Прийнято рішення про розробку та тестування методології оцінки обсягу прикордонного руху на внутрішньому кордоні Європейського Союзу і Польщі на основі наявних джерел інформації. У 2010 р. проведено пілотне спостереження на 10 дорожніх пунктах пропуску внутрішнього кордону ЄС у Польщі.

Наступним етапом дослідних робіт, проведених Центральним статистичним управлінням, Міністерством спорту та туризму, Національним банком Польщі та Інститутом туризму, було започаткування пілотних досліджень у 2013 р. на внутрішньому та зовнішньому кордоні ЄС у Польщі та домогосподарствах. Розроблено методологічно гармонізовану систему спостережень щодо внутрішніх та закордонних подорожей поляків та іноземців, які приїжджають до Польщі, мета якої - надати вичерпну, порівняльну інформацію для потреб Центрального статистичного управління, Міністерства спорту та туризму та Національного банку Польщі.

Починаючи з 2014 р., т. зв. «комплексні» спостереження в сфері подорожей – «Подорожі нерезидентів до Польщі. Рух транспортних засобів та осіб на польському кордоні з країнами Європейського Союзу» та «Участь польських жителів у подорожах» були включені до Плану

статистичних спостережень державної статистики. Нові «комплексні» спостереження подорожей замінили 4 спостереження: «Іноземний туризм», «Туристична активність Поляків», «Туризм і відпочинок в домогосподарствах населення» та «Товарооборот і послуги в прикордонному русі на зовнішньому кордоні Європейського Союзу на території Польщі», що здійснювалися в цій галузі різними установами.

Спостереження подорожей за новою формулою проводяться Центральним статистичним управлінням і Управлінням статистики у Жешуві завдяки співпраці з Національним банком Польщі та Міністерством спорту і туризму. Суттєвий нагляд за ходом спостереження здійснює Центральне статистичне управління у співпраці зі Управлінням статистики у Жешуві, спостереження здійснюють органи державної статистики.

Розробка нової формули спостереження вимагала тісної кількарічної співпраці команди професіоналів. Для ознайомлення читача з предметом спостереження тут представлені лише окремі етапи дослідної роботи.

Статистичні дані, що є результатом дослідних робіт, які проводяться як державною статистикою Польщі, так і у співпраці зі статистичними службами сусідніх країн і євро регіонами та іншими розпорядниками інформації, поширюються у вигляді публікації. Зокрема, в останні роки було підготовлено багато публікацій та аналізів, що містять характеристики прикордонних районів. Більшість із них перекладені на англійську та/або мову сусідньої країни (чеську, німецьку, російську, українську).

Дане видання - третє у серії «Інформатор про статистичні спостереження та видання, присвячені транскордонним територіям» (перше було опубліковано у 2016 році). У ньому представлені публікації видані у 2018 та 2019 роках. У 2010, 2012 та 2014 роках Управлінням статистики у Жешуві видавало брошуру під назвою «Моніторинг соціально-економічних явищ у прикордонних районах. Зовнішній кордон Європейського Союзу на території Польщі».

Спостереження транскордонних територій

Основна методологічна інформація

Методологічні положення були підготовлені Центральним статистичним управлінням, Управлінням статистики у Жешуві спільно з Національним банком Польщі та Міністерством спорту і туризму.

Метою статистичного спостереження «Подорожі нерезидентів до Польщі. Рух транспортних засобів та осіб на кордоні Польщі з країнами Європейського Союзу» є щоквартальна оцінка кількості подорожей нерезидентів до Польщі та обсягу витрат, спричинених подорожами до Польщі, характеристики перебування іноземних туристів, отримання інформації про перетин кордону в межах малого прикордонного руху, а також оцінка прикордонного руху на кордоні Польщі з країнами Європейського Союзу.

Досліджуються іноземці (нерезиденти), які виїжджають з Польщі, рух осіб та транспортних засобів на польському кордоні з країнами Європейського Союзу. Предметом спостереження є:

- кількість та структура перетинів через кордон Польщі з країнами ЄС осіб і транспортних засобів;
- характеристики перебування нерезидентів: мета візиту, тривалість перебування, спосіб організації поїздки, використання засобів розміщення та транспортних засобів під час перебування в Польщі;
- характеристики нерезидентів, які приїжджають до Польщі відповідно до: країни постійного проживання, віку, статі;
- витрати нерезидентів у Польщі за видами витрат (проживання, харчування, придбання товарів тощо); витрати, спричинені поїздкою, здійснені в країні постійного проживання;
- відстань від кордону до місця проживання і місця проведення закупівель у Польщі, а також частота перетину кордону, характеристики перетинання кордону в рамках місцевого прикордонного руху.

Спостереження проводиться в оточенні окремих пунктів перетину кордону, в аеропортах та морських портах, у вибрані дні тижня. Анкети для опитування іноземців підготовлені у відповідних 19 мовних версіях.

Метою щоквартального опитування участі населення Польщі у подорожах є визначення масштабу участі резидентів у подорожах, характеристики внутрішніх та закордонних поїздок принаймні з однією нічлівлею з урахуванням витрат, пов'язаних з подорожами. Статистичне

спостереження проводиться в домогосподарствах населення по всій території країни.

Предметом спостереження є:

- характеристики виїжджаючих резидентів за соціально-демографічними ознаками;
- кількість та структура внутрішніх та закордонних подорожей;
- напрямки подорожей населення Польщі за відвідуваними воєводствами та країнами, мета подорожі, тривалість перебування, використання засобів розміщення та транспортних засобів, використання послуг організатора;
- рівень витрат, спричинених подорожами за відвідуваними воєводствами та країнами, мети подорожі, форми туристичних послуг, тривалості перебування, видів витрат (проживання, харчування, шопінг тощо); витрати, понесені в Польщі перед виїздом за кордон.

Результати статистичних спостережень забезпечують однорідну за методологією інформацію для потреб статистики, як транскордонних територій, так і для туризму, національних рахунків та статистики платіжного балансу. Інформація, отримана в ході спостережень, використовуються також органами державної влади та місцевого самоврядування в прикордонних регіонах для формулювання стратегії розвитку.

Публікації за результатами статистичних спостережень

На підставі результатів статистичних спостережень «Подорожі нерезидентів до Польщі. Рух транспортних засобів та осіб на кордоні Польщі з країнами Європейського союзу» та «Участь населення (резидентів) Польщі у подорожах» розробляються щоквартальні доповіді у формі сигнальних інформацій та щорічні публікації.

Представлені видання містять результати опитування осіб, що перетинають зовнішній та внутрішній кордон ЄС на території Польщі, а також інформацію про обсяги витрат іноземців (нерезидентів) в Польщі та населення Польщі (резидентів) за кордоном.

У період з III кварталу 2008 р. до IV кварталу 2013 р. включно Центральне статистичне управління проводило спостереження товарообороту і послуг у прикордонному русі, спочатку на польсько-українському кордоні, а з 2010 р. на кордоні з Росією та Білоруссю. Дані зі спостережень оприлюднювалися щоквартально в формі сигнальної інформації та раз на рік видавалася публікація. .

Починаючи з 2014 року щоквартально розробляється сигнальна інформація, яка містить попередні результати статистичних спостережень у галузі подорожей.
(вид. УС Жешув)

- Прикордонний рух та витрати іноземців в Польщі і поляків за кордоном в I, II, III, IV кварталі 2018 року
- Прикордонний рух та витрати іноземців в Польщі і поляків за кордоном в I, II, III кварталі 2019 року

Прикордонний рух та витрати іноземців в Польщі і поляків за кордоном 2018 р.

(вид. УС Жешув)

Щорічне видання, починаючи з 2014 р., містить річні статистичні дані з проведених спостережень. У публікації інформація щодо кількісної та якісної характеристики явищ і процесів, що відбуваються у прикордонних районах, зокрема витрат, здійснених іноземцями (нерезидентами) у Польщі та польськими громадянами (резидентами) за кордоном, а також прикордонного руху: мети подорожі, частоти перетину кордону. На підставі результатів спостережень представлено також делімітацію смуги впливу кордону. Починаючи з 2018 р. розробляється за новою формулою, в серії «Статистичні аналізи».

Прикордонний рух та потік товарів і послуг на польсько-білоруському кордоні в 2018 р.

(вид. УС Білосток)

Сигнальна інформація видається щорічно, починаючи з даних за 2014 рік.

Містить інформацію стосовно прикордонного руху осіб на польсько-білоруському кордоні, частоти перетину кордону, мети перебування за кордоном, відстані місця проживання та здійснення покупок від кордону. Представлено також дані про вартість та структуру витрат іноземців у Польщі та поляків за кордоном.

Польща та сусідні країни

Моніторинг транскордонних територій

Прикордонна територія – (відповідно до Словника термінів соціально-економічної географії¹⁾) територія однієї з країн, що прилягає до кордону. Зазвичай це зона, що складається з адміністративних одиниць (міських та сільських), розташованих уздовж державного кордону (прикордонна зона).

Транскордонна територія – (відповідно до Словника термінів соціально-економічної географії²⁾) – це територія, розташована по обидва боки кордону. Ширина транскордонної зони залежить від прийнятої угоди. Можуть це бути лише сільські або міські громади, які безпосередньо стикаються з кордоном воєводства, країни тощо, або смуга землі певної ширини (наприклад 25-50 км).

Прикордонна зона – (відповідно до Регламенту (ЄС) № 1931/2006³, визначення стосовно з встановленням правил місцевого прикордонного руху) означає територію, яка простягається не більше 30 кілометрів від кордону. Одиниці адміністративного поділу, які мають розглядатися як прикордонна зона, визначаються зацікавленими країнами у двосторонніх угодах. Якщо частина такої адміністративної одиниці лежить на відстані між 30 та 50 кілометром від лінії кордону, то вона тим не менш визнається частиною прикордонної зони. До прикордонної території також входять райони, перелічені в Додатку до Регламенту (ЄС) № 1342/2011⁴ Європейського парламенту та Ради (Калінінградська область, повіти Поморського воєводства в Польщі: Пуцький, місто Гдиня, місто Сопот, місто Гданськ, Гданський, Новодворський, Мальборський. Повіти Вармінсько-Мазурського воєводства в Польщі: міста Ельблог, Ельблогський, Браньєвський, Лідзбарський, Бартошицький, місто Ольштин, Ольштинський, Кемжинський, Мронговський, Вегоржевський, Гіжицький, Голдапський, Олецький).

Публічна статистика протягом багатьох років проводить моніторинг соціально-економічних явищ на транскордонних територіях Польщі з сусідніми країнами (спочатку на зовнішньому

1 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292148_slownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_przygraniczny.html

2 http://www.edupedia.pl/words/index/show/292150_slownik_pojec_geografii_spolecznoekonomicznej-obszar_transgraniczny.html

3 Регламент (ЄС) № 1931/2006 Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 року, що встановлює положення про місцевий прикордонний рух на зовнішніх сухопутних кордонах держав-членів та внесення змін до положень Шенгенської конвенції.

4 Регламент (ЄС) № 1342/2011 Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 р. Про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1931/2006 щодо включення Калінінградської області та деяких польських повіт в область, що вважається прикордонною зоною.

кордоні ЄС). Видання доступні для загального користування та розміщені на офіційному веб-сайті ЦСУ.

Моніторинг транскордонних територій щодо прикордонного руху (включаючи місцевий прикордонний рух) та витрати, які здійснюються за кордоном особами, які перетинають кордон, проводиться за допомогою сигнальної інформації у квартальних циклах та щорічних публікаціях під назвою «Прикордонний рух і витрати іноземців у Польщі та поляків за кордоном». Ці видання були представлені у розділі Спостереження транскордонних територій. Для аналітичних потреб досліджень у галузі подорожей, як іноземців до Польщі, так і поляків за кордон («Подорожі нерезидентів до Польщі. Рух транспортних засобів та осіб на польському кордоні з країнами Європейського Союзу» та «Участь польських жителів у подорожах») відстань від сухопутного кордону була згрупована на ділянки: 0-50 км, 51-100, понад 100 км від кордону. Крім того, виділено два додаткові відрізки: 0-30 км та 31-50 км. Досвід показує, що делімітація інтенсивності впливу на кордон - це динамічне питання, пов'язане головним чином з прикордонним рухом, на розмір якого впливають зміни в нормативно-правових актах, що мають характер обмежень або полегшень, запроваджених Польщею або сусідньою країною, а також рівень цін на товари та послуги в країнах які межують одна з одною.

Вивчення та моніторинг процесів, що відбуваються на транскордонних територіях, є насамперед наднаціональним та багатовимірним. Він охоплює різні аспекти соціально-економічних явищ. Державна статистика, зокрема регіональні управління, для задоволення інформаційних потреб розробляють статистичні видання присвячені транскордонним територіям та євро регіональній статистиці. Характер транскордонних районів або євро регіонів дуже різноманітний. Це різноманіття виникає через розмір території (іноді обмежується прикордонними районами двох країн, а іноді включає регіони 4-5 країн), а також через характер цих районів (євро регіон складається лише з регіонів країн, що належать до ЄС, або регіонів країн, які не належать до ЄС). Виступає також різноманітність навколишнього середовища, рівня соціально-економічного розвитку чи політичних та культурних умов. У деяких випадках транскордонні регіони та євро регіони є практично однакові. Моніторинг впливу явищ на економіку та розвиток прикордонних районів по обидва боки кордону (в регіонах різних країн) часто представляє об'єктивні труднощі. Ці труднощі пов'язані, зокрема, з низьким ступенем порівнянності статистичних даних, що є результатом методологічних відмінностей (особливо це стосується економічних питань) або браку інформації на заданому рівні агрегації. Особливі труднощі в цьому відношенні виникають на східному кордоні Польщі, з країнами що не належать до Європейського Союзу. Підготовка статистичних інформацій щодо транскордонних територій вимагає співпраці між польською стороною та відповідними закордонними партнерами.

Прикордонна зона делімітована з метою характеристики прикордонних районів на території Польщі (починаючи з 2016 року), включає міста на правах повіт і повіти, яких місцезнаходження органів влади знаходиться на відстані 50 км від польського кордону з сусідніми країнами або від берегової лінії Балтійського моря.

Прикордонна зона сусідуючих країн з Польщею була розмежована аналогічно (як прикордонна зона в Польщі), включаючи адміністративні одиниці, що відповідають (приблизно) повітам.

Слід мати на увазі, що кожна характеристика особливості транскордонної території вимагає індивідуального підходу, залежно від тематичної області.

Аналізи, зведені видання та сигнальна інформація

Управління статистики у Білостоці

Білосток та Гродно у 2017 р.

Видання представляє і порівнює демографічну ситуацію та умови життя мешканців столиць сусідніх прикордонних регіонів, а також роль, яку обидва міста відіграють у своїх регіонах. Окрім статистичних даних, містить короткі характеристики Гродно та Білостока, зокрема, огляд найважливіших подій в історії цих міст. Публікація була створена в результаті співпраці Управління статистики у Білостоці з Головним статистичним управлінням Гродненської області.

Гродненська областьта Підляське воєводство у 2016 р.

У виданні представлена основна інформація про природні умови, стан та охорону навколишнього середовища, населення, умови життя та економіку сусідніх прикордонних регіонів. Публікація була створена в результаті співпраці між Управлінням статистики у Білостоці та Головним статистичним управлінням Гродненської області.

Управління статистики в Гданську

Гданськ, Ольштин, Калінінград та Санкт-Петербург у цифрах 2017 р.

Публікація містить основні дані та показники, що ілюструють соціально-економічну ситуацію в Гданську, Ольштині, Калінінграді та Санкт-Петербурзі. Інформація за 2017 рік подається порівняно з 2010 або 2015 роками.

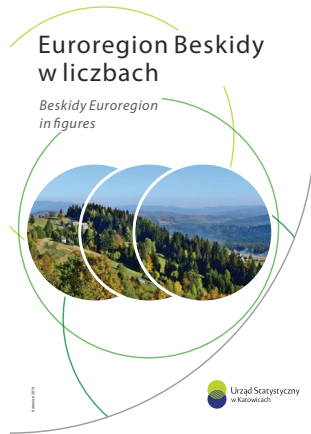
Видання опубліковано у 2019 р., було підготовлене у рамках співпраці Управління статистики в Гданську з Управлінням Федеральної державної статистичної служби Санкт-Петербурга та Ленінградської області, Територіальним органом Федеральної державної статистичної служби Калінінградської області та Управлінням статистики в Ольштині.

Демографічна ситуація в Гданську, Санкт-Петербурзі та Калінінграді

У публікації представлена демографічна ситуація у Гданську, Санкт-Петербурзі та Калінінграді у 2010-2016 роках. У ній наведена інформація про стан та структуру населення, природний рух та демографічний прогноз для вищезгаданих міст. Видання підготовлено у співпраці з Управлінням статистики у Гданську та органами Федеральної служби державної статистики Росії.

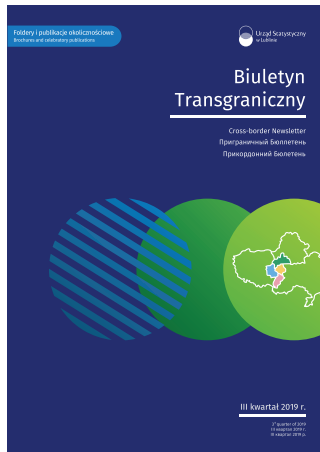
Управління статистики в Катовіцах

Єврорегіон Бескіди в цифрах

У виданні представлений набір статистичних даних, що характеризують соціально-економічне становище громад та повітів Сьондського та Малопольського воєводств, які є членами Бескідського Єврорегіону. У табличному вигляді наведено основні демографічні показники, дані стосовно ринку праці, соціальної статистики, муніципальних фінансів та суб'єктів господарювання. Широка ретроспектива 2000–2017 дає можливість порівняння та статистичного аналізу даних.

Управління статистики в Любліні

Транскордонний бюлетень

Видання виходить з 2018 р. щоквартально, це дає можливість читачеві слідкувати за найважливішими соціально-економічними процесами та змінами, що відбуваються у польсько-білорусько-українському прикордонному просторі. У бюлетню наводяться дані про основні демографічні показники, ринок праці, роздрібні ціни, сільське господарство, промисловість та будівництво, суб'єкти господарювання та прикордонний рух. Публікацію підготовлено у співпраці зі статистичними управліннями у Бресті (Білорусь), Львові та Луцьку (Україна).

Управління статистики в Ольштині

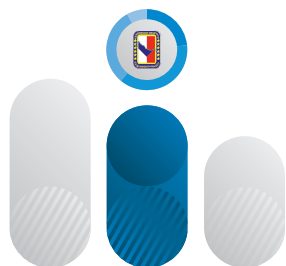

Калінінградська область та Вармінсько-Мазурське воєводство в цифрах 2019

Видання готується щорічно, починаючи з 2010 р., містить характеристики соціальних та економічних явищ, що відбуваються в Калінінградській області та Вармінсько-Мазурському воєводстві. Авторами видання є Управління статистики в Ольштині та Територіальний орган Федеральної служби державної статистики Калінінградської області.

Управління статистики в Ополью

Міністерство статистики

Analiza sytuacji społecznej i gospodarczej obszaru Euroregionu Pradziad

Analiza społeczenské a hospodárske situace na území Euroregionu Praděd

Аналіз соціального та економічного становища євро регіону «Прадєд»

Публікація є коротким підсумком 20-річної діяльності Євро регіону «Прадєд» як організації, що працює для розвитку прикордоння. Видання містить набір інформації, що характеризує соціально-економічну ситуацію в Євро регіоні «Прадєд» у 1998-2017 рр. у трьох модулях: модуль Євро регіону (з окремою інформацією для польської та чеської сторони Євро регіону), модуль воєводства (з інформацією про три воєводства, включені до Євро регіону: Опольське, Моравсько-Сілезьке та Оломоуцьке) та муніципальний (дані про муніципалітети польської та чеської сторін Євро регіону). Видання підготовлено Управлінням статистики в Ополью з співпраці з управліннями статистики в Оломоуці та Остраві.

Управління статистики в Ополу

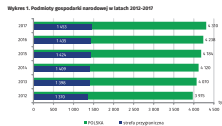
Міські функціональні райони Опольського, Оломоуцького та Моравсько-Сілезького воєводств у 2010-2018 роках

Видання містить дані про демографічну ситуацію, освіту, житлові умови та рівень національної економіки, що характеризують міські функціональні райони, створені в Опольському, Оломоуцькому та Моравсько-сілезькому воєводствах. Видання підготовлено Управлінням статистики в Ополу у співпраці з управліннями статистики в Оломоуці та Остраві.

Управління статистики в Жешуві

Charakterystyka obszarów przygranicznych na terenie Polski. Podmioty gospodarki narodowej w 2017 r.

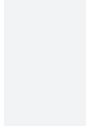

Zmierzona wielkość podmiotów w obszarach przygranicznych na koniec 2017 roku należała do wartości porównawczych 106% wobec 100% w latach 2010-2016. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w tym sektorze zwiększyła się o 6,0% (w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich).

W oparciu o dane podmiotowe działalności w obszarach przygranicznych w 2017 roku, należy zauważyć, że liczba podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 roku, w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich, w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich.

Charakterystyka obszarów przygranicznych na terenie Polski. Podmioty gospodarki narodowej w 2017 r.

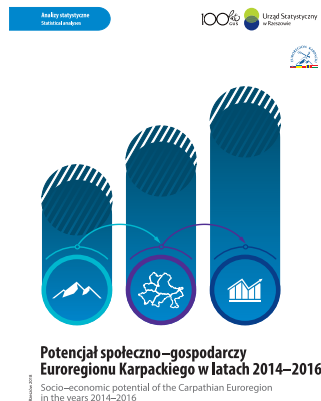
Zmierzona wielkość podmiotów w obszarach przygranicznych na koniec 2017 roku należała do wartości porównawczych 106% wobec 100% w latach 2010-2016. Liczba podmiotów gospodarki narodowej w tym sektorze zwiększyła się o 6,0% (w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich).

W oparciu o dane podmiotowe działalności w obszarach przygranicznych w 2017 roku, należy zauważyć, że liczba podmiotów w obszarach przygranicznych w 2017 roku, w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich, w tym: 1,2% w obszarach przygranicznych na terenach wiejskich, 4,8% w obszarach przygranicznych na terenach miejskich.

Charakterystyka прикордонних районів Польщі. Суб'єкти національної економіки у 2017 р.

Сигнальна Інформація містить характеристики суб'єктів національної економіки, внесених до реєстру REGON у прикордонній зоні Польщі. У цій серії представлена інформація щодо груп суб'єктів національної економіки в прикордонних районах, як на зовнішніх, так і на внутрішніх кордонах Європейського Союзу в Польщі та вдовж берегової лінії Балтійського моря.

Управління статистики в Жешуві

Соціально-економічний потенціал Карпатського євро регіону у 2014-2016 роках

Це третє видання періодично публікованої публікації, присвяченій порівнянню соціальних та економічних потенціалів регіонів Польщі, Словаччини, України, Угорщини та Румунії, що входять до Карпатського Євро регіону. Порівняно з попередніми виданнями, аналітичну частину публікації розширено структурою потенціалу карпатського євро регіону, згрупованого по країнах. При розробці видання, Управління статистики в Жешуві співпрацювало з регіональними управліннями статистики Словаччини, України, Угорщини та Румунії.

Просторова диференціація функціонування туризму на польсько-словацько-українському кордоні у 2015-2017 роках

Метою видання є порівняння ресурсів та ступеня використання засобів колективного розміщення у сусідючих зі собою прикордонних районах Польщі, Словаччини та України. Видання містить аналіз стану, структури, розподілу та використання туристичних об'єктів в прикордонних районах на рівні воєводства з урахуванням особливостей даної країни. Показано також характеристики туристичного потенціалу прикордоння за окремими ділянками кордону. Інформація, викладена у публікації, походить, головним чином з постійного спостереження щодо використання туристичних об'єктів, реалізованого органами державної статистики Польщі, Словаччини та України.

Управління статистики в Жешуві

Доповідь про соціально-економічну ситуацію Підкарпатського воєводства у 2018 р.

Доповідь готується щорічно, починаючи з 2011 р., порушено в ній ряд питань пов'язаних з демографічною ситуацією, тенденціями, що спостерігаються на ринку праці, заробітної плати, соціальними виплатами, промисловістю, будівництвом, інвестиційними витратами та фінансовими результатами підприємств. Представлені також результати комплексних спостережень «Подорожі нерезидентів до Польщі. Рух транспортних засобів та осіб на польському кордоні з країнами Європейського Союзу» та «Участь польських жителів у подорожах».

Підкарпатське воєводство на тлі регіонів Європейського Союзу 2019 р.

У брошурі представлені основні дані про соціально-економічне становище Підкарпатського воєводства на тлі регіонів Європейського Союзу. Основним джерелом даних для регіонів Європейського Союзу була база даних Євростат.

Управління статистики в Жешуві

Підкарпатське воєводство в числах 2019

У брошурі, що готується щорічно, представлені останні дані про Підкарпатське воєводство. Вибрані питання представлені на тлі країни. Видання також містить інформацію щодо транскордонної статистики, в т.ч. про прикордонний рух та витрати іноземців.

Informacje statystyczne
o strukturze przemysłu

Urząd Statystyczny
w Rzeszowie

Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej
na obszarach przygranicznych na terenie Polski
w latach 2017–2018

Structural changes of groups of entities of the national economy
located in the border area in Poland in the years 2017–2018

Структурні зміни груп суб'єктів національної економіки в прикордонних районах Польщі у 2017-2018 роках

Публікація присвячена структурним змінам груп суб'єктів народного господарства в прикордонній смузі. Дані про кількість суб'єктів національної економіки, внесених до реєстру REGON представлені щодо секторів власності та правової форми в системі Польської класифікації діяльності - ПКД 2007 р. Видання містить аналіз груп суб'єктів національної економіки по районах на зовнішніх та внутрішніх кордонах Європейського Союзу в Польщі та вздовж берегової лінії Балтійського моря, таким чином охоплюючи всі прикордонні райони країни.

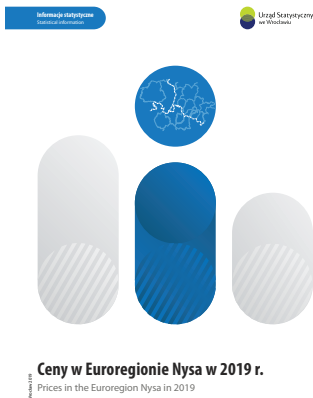
Центральне статистичне управління та Управління статистики в Жешуві

Туризм в 2018 р.

У виданні здійснено оцінки просторової диференціації туристичного потенціалу регіонів Польщі - основні показники, загальні характеристики засобів розміщування та їх використання. Наведено окремі показники щодо участі польських жителів у внутрішніх та закордонних подорожах, а також характеристики поїздок, включаючи витрати. Одна з частин публікації присвячена прибуттю іноземних туристів до Польщі. Містить інформацію про прикордонний рух (пасажиропотік та транспортні засоби). Представлено також інформацію, яка відображає основні напрямки діяльності Польського туристичного-краєзнавчого товариства.

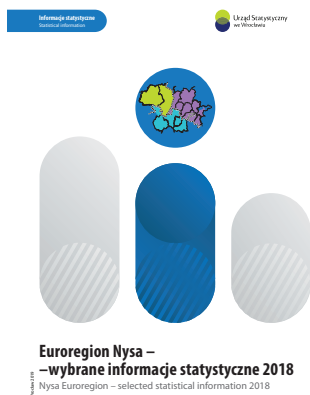
Управління статистики у Вроцлаві

Ціни в Єврорегіоні Ниса в 2019 р.

Щорічне видання, публікується з 2003 року, в якому наведено порівняння роздрібних цін понад сто споживчих товарів та послуг, реєстрованих у травні кожного року, а також їх динаміку порівняно з попередніми роками. Дані походять з постійних опитувань, реалізованих службами статистики Польщі, Чехії та Саксонії. У виданні також представлено дані про середньомісячну заробітну плату у Саксонії, Ліберецькому регіоні та Нижньосілезькому воєводстві та порівняння до купівельної спроможності. Публікація є результатом тісної співпраці між Управлінням статистики у Вроцлаві, Національним статистичним управлінням Саксонії в Каменці та Представництвом районного управління Чеського статистичного управління в Лібереці.

Управління статистики у Вроцлаві

Єврорегіон Ниса - вибрана статистична інформація 2018

Щорічна інформація в розрізі повітів, які входять до складу Єврорегіону, розробляється з 2000 р. Дані подаються за тематичними розділами: населення, життєві умови населення, охорона здоров'я та соціальне забезпечення, туризм, суб'єкти господарювання та ринок праці, землекористування. Дані в таблицях доповнюються набором картограм, в яких представлені вибрані явища в розрізі повітів. Публікація є результатом співпраці статистиків з Управління статистики у Вроцлаві з партнерами з Національного управління статистики Саксонії в Камен та Чеського статистичного управління представництва в Лібереці, в рамках робочих структур Єврорегіону Ниса.

Управління статистики в Зелені Гурі

Pogranicze polsko-niemieckie w liczbach w 2016 r.

Polish-German borderland in figures 2016

Польсько-німецьке прикордоння у цифрах в 2016 р.

Це наступний випуск видання у вигляді брошури. Містить дані щодо соціально-економічного стану прикордонних регіонів. Інформація представлена в розрізах воєводств: прикордонних районів Польщі – Нижньосілезьке, Любуське, Західнопоморське, Великопольське та земель – Берлін, Бранденбург, Мекленбург-Передня Померанія, Саксонія. Основним джерелом даних для регіонів Європейського Союзу та країн-членів була база даних Евростат.

Наявність інформації про прикордонні райони

БАНК ДАНИХ ЛОКАЛЬНИХ – це найбільша в Польщі база даних про економіку, суспільство та навколишнє середовище. БДЛ пропонує понад 40 тисяч статистичних ознак, тематично згрупованих. Перші дані походять з 1995 року. <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>

ВДЕМОГРАФІЧНА БАЗА ДАНИХ була створена для надання користувачеві постійного доступу до статистичної інформації, що характеризує демографічну ситуацію в Польщі. Це інтегроване джерело статистичних даних про стан та структуру населення, природний рух та міграцію. База забезпечує доступ до даних та ілюструє динаміку популяції населення. Інформація, зібрана в базі, систематично доповнюється та оновлюється. <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/>

ТЕМАТИЧНІ БАЗИ ЗНАТЬ охоплюють дуже широку тематику, в т.ч. щодо національних рахунків, демографії, результатів господарських операцій, промисловості, будівництва, торгівлі, транспорту, зв'язку, ринку праці, цін, здоров'я, умов життя, сільського господарства, природи чи охорони навколишнього середовища. Формула аналітичної платформи дозволяє пристосувати діапазон даних до потреб користувача, і, таким чином, забезпечує легкий перехід від рівня даних до рівня інформації та прийняття рішення. Бази знань також надають можливість візуалізувати дані у вигляді таблиць, діаграм та карт, а також завантажити ці матеріали та використовувати їх до власних аналізів. Бази знань - це багатий спектр додаткової інформації, включаючи методологічні пояснення, посилань на публікацій та інших видань, пов'язаних з певною тематикою. <http://swaid.stat.gov.pl>

ГЕОСТАТИСТИЧНИЙ ПОРТАЛ – це сучасне рішення для картографічного представлення статистичної інформації, отриманої при переписах, тобто Перепис сільського господарства 2010 (PSR 2010) та Національний перепис населення та житлового фонду 2011 (NSP 2011) та Банк даних локальних (БДЛ). <https://geo.stat.gov.pl/>

STRATEG – це система, створена Центральним статистичним управлінням для потреб програмування та моніторингу політики розвитку. Він збирає показники, які використовуються для контролю за виконанням стратегій, що діють у Польщі (на національному, надрегіональному та регіональному рівнях) та в Європейському Союзі (стратегія Європа 2020). Крім того, система надає статистичні дані щодо реалізації політики згуртованості. Числові дані доповнюються визначеннями термінів та методичної інформації. Разом із багатим набором баз даних, STRATEG пропонує функціональні інструменти, що полегшують аналіз явищ у вигляді діаграм та карт. <https://strateg.stat.gov.pl/>

ЦЕНТРАЛЬНЕ СТАТИСТИЧНЕ УПРАВЛІННЯ <https://stat.gov.pl/>

УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ:

Білосток	https://bialystok.stat.gov.pl/
Бидгощ	https://bydgoszcz.stat.gov.pl/
Гданськ	https://gdansk.stat.gov.pl/
Катовіце	https://katowice.stat.gov.pl/
Кельце	https://kielce.stat.gov.pl/
Краків	https://krakow.stat.gov.pl/
Лодзь	https://lodz.stat.gov.pl/
Люблін	https://lublin.stat.gov.pl/
Ольштин	https://olsztyn.stat.gov.pl/
Ополе	https://opole.stat.gov.pl/
Познань	https://poznan.stat.gov.pl/
Жешув	https://rzeszow.stat.gov.pl/
Щеціні	https://szczecin.stat.gov.pl/
Варшава	https://warszawa.stat.gov.pl/
Вроцлав	https://wroclaw.stat.gov.pl/
Зелена Гура	https://zielonagora.stat.gov.pl/
Бидгощ	https://bydgoszcz.stat.gov.pl/

Інформацію про поточні спостереження також можна знайти в соціальних мережах та на веб-сайтах @GUS_STAT (Twitter: https://twitter.com/gus_stat) та @GlownyUrzadStatystyczny (Facebook: <https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny/>).

УПРАВЛІННЯ СТАТИСТИКИ СУСІДНІХ ДЕРЖАВ:

Білорусь – National Statistical Committee of the Republic of Belarus

Чехія – Czech Statistical Office (CZSO)

Литва – Statistics Lithuania

Німеччина – Federal Statistical Office (Destatis)

Росія – Federal State Statistical Service

Словаччина – Statistical Office of the Slovak Republic

Україна – State Statistics Service of Ukraine

ЄВРОСТАТ, Європейське статистичне управління - європейська статистика
<https://ec.europa.eu/eurostat/about/overview>